

SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAP.

Kiadó-hivatal:
Kálvintér (előbb szénatér) 5-ik szám, I. emelet.

Ide intézendő minden a lap anyagi részét
illető közlemény.

Előfizetési árak:

Egész évre..... 4 frt.
Fél évre..... 2 „
Negyed évre..... 1 „

A CSALÁD LAPJA megjelen:
minden vasárnap.

Németh Béla távollétében
a szerkesztésért felelős
OZORAY ÁRPÁD,
szerkesztőtárs.

Szerkesztőség:

Kálvintér (előbb szénatér) 5-ik szám, I. emelet.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Közlésre szánt kéziratoknál kérjük a papir-
nak csak egy oldalára írni!

A leveleket kérjük bérmentesíteni!

Kéziratok visszaküldésére nem vállalkozhatunk, azonban
közlésre el nem fogadott kéziratok kívánatra két hétig
visszaadtnak.

Az Isten haragja.

Elbeszélés. Irta Németh Béla.

(Folytatás.)

Hantos Mihály uram ismét leverttén távozott Ba-
lagné asszonyom házából, de ünnepi atiláját ezuttal nem
csapta mérgében a földhöz, hanem szépen beakasztá az
almáriumba.

Ezután leült, irt Vilmosnak. Megirta hosszasan,
hogy mennyire örül, hogy öcsese oly élet pályát választott,
melyen jövőjét megállapíthatja, s aztán biztatta, bá-
torította, hogy le ne térjen arról többé, hanem haladjon
lankadatlanul előre.

Julcsáról azonban egy hangot sem irt. Talán mert
nem akarta Vilmost elkészeríteni.

Vilmos azonban a levelet megkapván, s abban épen
arról nem találva értesítést, amiről leginkább óhajtott
volna, elhatározta, hogy a legrövidebb idő alatt elutazik
néhány napra, hogy nagybátyját meglátogassa, s aztán
biztosat tudjon arról is, ami szívét még mindig leginkább
érelkli: Julcsa sorsáról.

Ebbeli tervét közölte Tabajdy Bálint urammal is,
ki szívesen adta beleegyezését az elutazásba, csak azt
jegyezve meg, hogy sokáig ki ne maradjon, mert az üz-
let is megkívánja jelenlétét, de másrészt ő sem örömet
nélkülözi sokáig az ifjút, kit annyira megszeretett, hogy
már családja tagjául tekinti, s úgy bánik vele, mintha
saját édes fia volna.

Aztán Tabajdyné asszonyom is osztja derek férje
érzelmeit, s Vilmos ennyi szeretet között nem is habo-

zott megígérni, hogy távolléte semmi esetre sem fog
sokáig, legfőlebb 3—4 napra terjedni.

Igy tehát megállapították az elutazás idejét.

Vilmos pedig e közben rendezkedett az üzlet-
ben, hogy párnapi távolléte alatt fennakadás ne tör-
ténjék.

XI.

Már nyolcz napja mult, mióta Julcsa Deng Gyula
kedveért elhagyta szerető anyja házát, azt remélve, hogy
nemsokára ismét vissza fog oda térhetni, anyjának utó-
jagos áldásáért.

Azonban ebbeli reménye nem akart megvalósulni.

Deng Gyula folyvást halogatta az esküvőt.

Mindig volt valami ürügye kéznél, hogy a leány-
kát megnyugtassa.

Ez azonban mintha már kezdett volna belátni ked-
vese szívébe, azt folyton visszatartotta magától, s vala-
hányszor közeledett hozzá, szeretettel, gyöngédséggel
ugyan, de határozottan így szólt:

— Védemedre bízom magam, kedves Gyulám, mert
annyira lovagias embernek ismerlek, hogy nemcsak má-
soktól, de önmagad ellenében is meg fogsz védeni.

Gyula ilyenkor ajkába harapott; le volt fegyve-
rezve.

Hogy aztán szórakozást szerezzen magának, elment

vadászni, s ilyenkor odamaradt késő estig, magára hagyva Julesát, kinek így elég alkalma volt gondolkozni a dolgokról.

Minden nap távolabb vetette őt abbeli reményétől, hogy édes anyját tisztességben meglátogathatja.

Gyula, miután gyöngéd közeledése mindannyiszor erélyesen visszautasított, közönyössé kezdett válni a leánya irányában.

Már erőszak alkalmazására is gondolt, azonban Julesa ilyenkor azzal fenyegetődött, hogy inkább kioltja saját életét, semhogy meggyaláztassa magát.

Az élvsovár ifju tehát mindinkább közönyössé vált a leánya iránt, s most már napokig elmaradt, a nélkül, hogy Julesához csak egyetlen szava is lett volna.

A leánya pedig végre tudatára ébredt annak, hogy vele utálatos játékot űztek, s elkezdett kétségbeesetten zokogni.

Majd erőt vett magán, s föltette, hogy komolyan fog beszélni Gyulával, s ha nem kap tőle kielégítő nyilatkozatot, szakít vele végleg.

Most tehát csak azt várta, hogy a vadászatból megjőjön.

Gyula azonban még harmadnapra sem jött meg.

A leánya nyugtalankodni kezdett.

Végre a negyedik nap délutánján egy lovas fiu jött a völgybe, s Julesának levelet kézbesítve, szó nélkül visszavágtatott.

A levél Deng Gyulától volt.

Arról értesítette Julesát, hogy sürgős körülmények elutazását tették szükségessé. Azt hiszi, hogy utazása nagyon sokáig fog tartani, s így Julesát ígérete alól, fölmenti, annyival inkább mivel meggyőződött, hogy különben sem szereti már, miután az ő részéről minden közeledést oly határozottan visszautasított.

Julesát kezdetben megdöbbené a levél. Ijedten nézett végig a lefolyt napokon.

Mit tegyen most, hová forduljon.

Az igaz, hogy lelke tisztaságát megőrizte, de el fogják-e azt neki hinni?

Végre összeszedte magát.

— Történjék, aminek történnie kell, — gondolá — de visszamegyek kedves anyámhoz.

Összeszedte csekély holmiját, s még az nap elindult, úgy gondolva, hogy estére megérkezhetik anyja házához.

Alig ment azonban félóránnyira, midőn vészujjzósló felhők kezdtek tornyosulni, s további negyedóra alatt oly zápor keletkezett, hogy a szegény leánya ruhája pillanat alatt teljesen átázott.

Julesa azonban mindamellettt folytatta utját az erdőn keresztül.

Midőn azonban átázott ruhájának súlyát már nem volt képes elviselni, lepihent egy lombos fa árnyában, s ott teljesen kimerülve dőlt le a nedves győpre.

A kimerültség annyira erőt vett rajta, hogy nem-sokára egészen önkívületbe esett, s így nem este, de másnap reggel ért haza, anyja lakására, midőn az erdőbe fáért jött emberek ráakadtak, fölismerték, s jószívűségből anyjához szállíták az alélt leánykát.

Képzeltetni Balogné rémületét, midőn leányát ily állapotban látta megérkezni.

Azonban összeszedte magát, a leánykát szobájába viteté s ott ágyába fektetve, nedves öltözetét szárazzal cserélte ki.

Sokáig tartott, míg a leánya fölnyitá szemét, de mintha annak fénye elhomályosult volna, tétovázva tekintett körül, s midőn aggodó édes anyja tekintetével találkozott is nem gyuladt ki, mintha nem ismert volna reá.

A szegény leánya állapota nem változott estig,

sőt reggel felé mintha még súlyosbodott volna, úgy anynyira, hogy orvost kellett hozatni.

Az orvos megérkezett, s a beteget megvizsgálván, fejét csóválta, mintha nagy veszélytől kellene tartania.

Balogné aggodva kérdezé:

— Orvos úr, az istenért, mi baja a szegény gyermeknek?

— Még most nehéz meghatározni asszonyom, — viszonzá az orvos. — Nagyon meghűtötte magát, s a lázból mely most erőt vett rajta a legnagyobb valószínűség szerint typhusz fog kifejlődni.

— Ah! akkor vége van! — sohajtott Balogné.

— Nem egészen bizonyos, asszonyom. A természetől függ minden.

— Oh, de mikor oly gyöngé, szegény!

— Annál jobb asszonyom, mert akkor simábban vonul át rajta a betegség.

Ezzel az orvos enyhítő szereket rendelve, távozott, oly ígérettel, hogy délután ismét eljő.

Balogné kikísérte ez orvost a kapuig, s midőn az orvos már régen eltávozott, még sokáig nézett ki a messzeségbe, mintha valakit várna:

Azután mintegy félig öntudatlanul szólt:

— Igazságos isten, büntesd meg a csábítót; akkor sujtsa legiszonyubb haragod, mikor legboldogabbnak érzi magát!

(Vége köv.)

Kedély-hangok.

III.

Keresd fel a mezőt . . .
Keresd fel a mezőt.
Midőn jön a tavasz;
S ha látod, mint virul
Virág, fü és haraszt:

Eszedbe juthat ott
O drága kedvesem!
Hogy a tavasz veled
Rég elvirult nekem.

Keresd fel a mezőt,
Midőn a nyár közelg;
S ha látod, mint vigad
A vig madár sereg:

Eszedbe juthat ott,
Hogy én is vig valék;
Mig véled, kedvesem,
Együtt vigadhaték.

Keresd fel a mezőt,
Ha késő ősze jár;
Látod, hogy gyászol az
S hallgat a vig madár:

Eszedbe juthat ott,
Hogy kedvem elveszett;
Midőn elinte már
Tőled a végezet.

Keresd fel a mezőt,
Midőn a tél beállt;
Látod, kopár a föld
S mindent ölébe zárt.

Eszedbe juthat ott,
Hogy bút takar szívem;
Mig szived tél-fagya
Nem enged kedvesem.

Judith.

Mariska névnapján.

— 1878. sept. 15. —

Mariskám! Oh imádott szép Mariskám!
Hozzád, ma! hozzád még egy régi dalt!
Egy szép regét az elsülyedt szigetről,
Az édenről, mely elpusztult kihalt!
Virágregét és dajkadalt, susogva
Örök hűséget esdő dalokat
Oh hadd üljem meg, Mariskám, szerelmem
Hadd ünnepeljem szép névnapodat!

Mariskám, óh imádott szép Mariskám!
Jer, hadd daloljam most kicsiny szobád,
Mely annyiszor hallgatta meg imádat,
Hallotta ajkad csevegő szavát!
A kis ablakból, tele szép virággal
Hogy nyujtod csókra kis kacsóidat
Oh! hadd üljem meg, Mariskám, szerelmem,
Hadd ünnepeljem szép névnapodat!

A csöndes estét, a lombot, az árnyat,
Amint velünk üzé játékait;
Az álmodó madár csodás danáját,
A csöndes ég halvány világait
Hadd zengjem el egy szó bűvös zenéjét,
Melylyel hűséget esküdt ajakad
Oh! hadd üljem meg, Mariskám, szerelmem,
Hadd ünnepeljem szép névnapodat!

A rózsákról, s hogy engem elfeledtél,
Oh! azt ne zengje többé ajakam;
Elég kin az, hogy minden kedves álmunk
Elszáll, ellángol végkép, nyomtalan!
Zengek szemedről, bűvös ajakadról
Lefestem hollófürtös hajadat
Oh hadd üljem meg, Mariskám szerelmem,
Hadd ünnepeljem szép névnapodat!

Mert én szeretlek és a szeretetnek
Oh szép a lét, s oly gazdag e világ!
Most is hiszem a hitet, hiszek álmot,
Bár nyomoromban gondolok reád!
Jőj felém kissé, mondd bűvös szavaddal
Hogy a sir mindent, mindent visszaad . . .
Oh hadd üljem meg, Mariskám szerelmem,
Hadd ünnepeljem szép névnapodat!

Kürtössy Ilonka.

A mindennapi életből.

— Novelette. —

Barna Sándortól.

III.

Muki ezután vagy öt napon keresztül szorgalmasan eljárt Lenkeinéhez; s csodák — csodája, — az olyankor sohasem volt otthon. Hanem hiszen az nem tett semmit: — ott volt Mariska, azzal igen jól lehetett tölteni az időt addig. A varrólányka mindennap kapott tőle virágokat.

Egy este azt mondá a kalaposné Mariskának, hogy mátul kazdve följebb emeli a heti bérét, mert az a „bizonyos fiatal ember“ azt mondta, hogy többet érdemel . . .

A leányka ennek persze megörült, s amíg csak hazaért, az ismeretlen ifjun jártak gondolatai.

Otthon Luluval kevés szót váltott, azt is nagy kelletlenül; — a szegény ficzkó nem is próbált szerencsét; nagyon el volt már keseredve, s elhatározta, hogyha ez még néhány napig úgy megy, — megmondja a grószpapának . . .

Mariska két napra a történetek után — midőn a boltba belépett: — asztalán aranykarpereczet, két fülbevalót talált e néhány szó mellékletében: „Kovács Mariskának.“

A leányka sejtette, hogy kitől jő mindez, de azt furcsának találta mégis, hogy ily drága dolgokat küldött. Ezért is sok tünődés után megkérdezte Lenkeinét,

— Jaj maga kis bohó! — felelte nevetve a kalaposné — hát el is feledte hogy ma van a születés napja? —

Erre aztán elkomolyodott, s találgatta magában, hogy micsoda fiatal ember lehet az, aki a születésnapját is megkérdezi? . . .

Már most kezdte Mukit nemcsak tisztelni, hanem — szeretni is . . .

Lulu eltűnt a hajadon szivéből — örökre . . .
A gavallér természetesen délután ismét eljött, most — az ő állítása szerint — nem hivatalos dologban, hanem gratulálni a kisasszonynak.

Lenkeiné magukra hagyta.
A leányka megköszönte a kivánságokat, meg az ajándékot is.

Muki igen helyénvalónak látta szerelmet vallani: Mariska elpirult, — de aztán, mikor a gavallér azt kérdezte, hogy szereti-e? — azt felelte rá: „Igen!“

A gonosz győzött: — a szercsétlen leány már az örvény szélén állott.

Muki este hazakisérte.
Midőn a kötélverő ezt látta: két könnycsepp gördült le arcán; — beszaladt a grószpapához, s ott elmondta a látottakat. Vendelin úr phlegmaticus azt válaszolta, hogy: — Te számár! — csak nem hiszed, hogy az a szép, fiatal leányka ilyen birka-képtűbe beleszeressen mindigre; — vagy ha azt hiszed, akkor — valóban ostoba filkó vagy!

IV.

A gavallér annyira bírta már a leány szivét, hogy az, sok rábeszélés után egy vasárnap délután meglátogatta.

Muki megvendégelte urilag; — azután ujjalag szerelmet vallott.

Ekközben besötétedett; — felhők tornyosultak az égre, — nemsokára nagy záporosó támadt.

Mariska haza akart már menni, de a gavallér azt mondta, hogy nem mehet, mert lássa, messze laknak, megáznék, — meghülhetne; — bérkocsit sem kapni ilyenkor: — azért csak itt van a legjobb helye.

A champagneres — poharak újra megteltek, — s a leányka határtalan jókedvű lett.

Lulu várta a leánykát egész éjjel . . . Azt ugyan hiába várta: — jó helyen volt az már: — a földi pokol torkában . . .

Ezután elmúlt két három nap is, és Mariska nem jött haza.

Ez Vendelin urnak is feltűnt és a dolog mibenlétét megtudandó: elment Lenkeinéhez.

— Hja uram! — mondá könyezve a kalaposné, — a leány alattomos volt; — mindig a rosra hajlott: Isten tudja hova szökhett azzal a fiatal emberrel . . .

Mikor a grószpapa hazatért: fölakasztva találta unokáját szobájában. Hátrahagyott levélben azt írta, hogy megtudott mindent: — Marikának vége; — szerencsétlenné lett; — egy fiatal ember a kitartója!

Vendelin ur először sirni akart, de aztán tagadólag rázva egy nagyot a fején, azt mondta: ostoba filkó volt!

Különben Kovács kisasszonynak egy évig nagyon jól folytak a dolgai: — Ledér ur gondoskodott róla.

Egy év után elhagyta, s a kisasszony mehetett oda, ahova neki tetszik . . .

Ugorjunk át elbeszélésünk után husz esztendő. Ledér János ur ez időszert X. város főorvosa, s négy gyermek atyja; — egyáltalában véve igen jól érzi magát, s tekintélyes uriember.

Mariska pedig idővel Cigler urhoz került vissza: annak jelenlegi házmesternéje, mert az öreg Háni meghalt már. A husz esztendő sokat változtatott rajta: — megkövéredett; — s amint a hetven éves Vendelin papa elejtett szavaiból kitetszik, — feleségtől akarja venni!

Lulu sirja a kerepesi temetőben össze-vissza van már dülve, nem gondol rá senki; — hisz: — ostoba ficzkó volt teljes életében! . . .

A korona megmentője.

(Képpel a 168-ik oldalon.)

A habsburgi házból származott első magyar király, II. Albert német császár 1429-ben meghalt. Özvegye Erzsébet királyné, Zsigmond császár leánya jó reményben volt, s születendő gyermeke számára biztosítani törekedett a magyar koronát, míg az ország nagyjai őt a lengyel királylyal, Ulászlóval való egybekelésre akarták kényszeríteni. A reménybeli fiu részére szent István koronáját biztosítandó, Erzsébet azt a visegrádi királyi várpalota egyik boltjába rejtette. Ezután nemsokára, 1440. évben fiu gyermeket szült a királyné, ki a keresztességben László nevet nyert, s Magyarország királyaul tekinteték. Most minden csak attól függött, hogy a szent koronát Visegrádról a koronázási városba, Székesfehérvárra vigyék, hol a fiatal királyka néhány hű mágnás által megkoronázandó lett volna. Ezt a nehéz feladatot a királyné egyik nürnbergi patricius családból származott komornája, Kottanner Helena vállalta magára. A bátor asszony maga írta le a nevezetes tettet a következőkben:

Midőn a kiszabott idő elérkezett, melyben a mindenható isten a csodát végbevinni akarván, férfiut adott nekünk, ki a szent korona kihozására vállalkozott, magyar főur volt, a dologhoz bölcsen, hiven és férfiasan kezdett. Mindennel elláttuk magunkat, ami a dologhoz szükséges volt. Lakatokat és két reszelőt vettünk magunkhoz. Az életével játszó férfiu fekete selyem ima öltönyt és nemez cipőket vett magára, mindegyik cipőjébe egy-egy reszelőt dugott, a lakatokat pedig kabátja alá rejté. Én kegyelmes asszonyom kis pecsétjét vettem magamhoz, s a kulcsot az előajtóhoz, mert az

ajtó sarkára lánccs és kapocs is volt erősítve, melyre távozásunk előtt lakatot tettünk, nehogy mások más lakatot tegyenek reá. Amint így elkészültünk, kegyelmes asszonyom futárt küldött előre Visegrádra, ki a várbeli uraknak és hölgyeknek meghagyta, hogy készen legyenek hozzá utazni Komáromba, mihelyt a kocsik megérkeznek.

Midőn a kocsi készen volt, mely a hölgyekért volt küldendő, s a szán az én és kísérem számára, két magyar urat rendeltek mellénk, hogy velünk a hölgyekhez lovagoljanak. Erre elindultunk; a várparancsnok értesülvén, hogy a hölgyekhez megyek, csodálkoztak, hogy mikép bocsáthattak el engem fiatal urnóm mellől. A várparancsnok kissé roszul érezte magát, és szándéka volt az ajtóhoz feküdni, mely a korona-szobát zárta el. Az isten úgy rendelte, hogy baja nagyobbult, a cselédek pedig nem fekhettek oda, mivel mégis csak női szoba volt. Tehát kis vászonkendőt csavart a lakatra, s azt pecséttel látta el.

Amint Visegrádra érkeztünk, a hölgyek igen megörültek, hogy kegyelmes asszonyomhoz mehetnek, s készülni kezdtek az utazásra. Ez soká, majd nyolcz óráig tartott. Kisérem is bejött velem a nők szobájába s elkezdett velük tréfálni. A kályha előtt kevés fa lévén, a reszelőket az alá rejtette. A hölgyek szolgálatára rendelt cselédek azonban meglátták ezt s elkezdtek egymás között suttogni. Ezt hallva, azonnal figyelmeztettem kíséremet. Annyira megijedt, hogy színét változtatá, a reszelőket ismét magához vette s máshová dugván, így szólt hozzám: „Asszony, lásson utána, hogy világunk legyen.“ Én egy öreg asszonytól néhány gyertyát kértem, mivel imádkozni akarok. A gyertyákat magamhoz vevén, közelemben elrejtettem. Midőn a hölgyek, s a várbeliek mind elaludtak, a kis szobában én és az öreg asszony maradtunk, kit magammal hoztam, ez nem tudott németül s a dologba sem volt beavatva, tehát mélyen aludt. Ekkor kísérem a kápolnán keresztül az ajtóra jött és koczogott. Bebocsátván őt, az ajtót ismét bezártam. Egy meghitelt szolgát hozott magával segítségül. A gyertyákért mentem, azok azonban elvesztek. Annyira megijedtem e miatt, hogy azt sem tudtam, mitevő legyek, s a dolog majdnem hajótörést szenvedett csupán a gyertyák miatt. Majd meggondolván magam, az öreg asszonyhoz mentem, kitől a gyertyákat kaptam, titokban felköltém, s elmondám, hogy gyertyáim elvesztek, pedig még imádkozni akarok. Ujból adott. A gyertyákat a lakatokkal és kegyelmes asszonyom kis pecsétjével együtt átadtam kíséremnek, valamint a három kulcsot is az előajtóhoz. A lakatról levette a lepecsételt kendőt, s szolgájával bemenne erősen dolgozott a többi lakatokon. Én nagy gondok és aggályok közt őrt álltam. Majd térdre bocsátkozva imádkozni kezdtem istenhez és a szent szűzhöz, hogy segélyünkre legyenek.

Az egyik ajtón a lakat oly erős volt, hogy nem lehetett lereszelni, tehát a fát kellett alóla kitégetni. Ebből nagy füst kerekedett, ismét félni kezdtem, hogy kutatni fogják a füst eredetét ettől azonban megőrzött az isten. A szent koronát kiemelve, a feltört lakatok helyett ujakat raktak föl, s azokra rányomták kegyelmes asszonyom pecsétjét. A reszelőket a nők szobájában egy szekrénybe dobtam, hogy ott megtalálják, ha fölébrednek. A szent koronát a szent Erzsébet hamvait rejtő kápolnán keresztül vitték ki, hol én, Kottanner Helena egy misemondó ruhával s egy oltártakaróval maradtam adós, fizesse meg kegyelmes László királyom. Kisérem egy veres párnába varrta a szent koronát.

A bátor asszony ezután karján vitte a fiatal királyt a koronázásra Székesfehérvárrt, s a királyi udvarnál nagy kiténtetésekkel halmoztatott el.

A farkas, az anya és a gyermek.

Lafontaine meséiből.

(Képpel a 148-ik oldalon.)

Lafontaine meséihez is gyönyörű képeket rajzolt a hirneves művész, Doré Gusztáv. Ezek egyikét mutatjuk ma be olvasóinknak, sikerült fametszetben. A mese tárgya különben az, hogy az anya siró gyermekét azzal fenyegeti, hogy „elvisz a farkas“, mire a kapuban juhokra ólálkodó farkas már fogait hegyezi; majd ismét megnyugtatólag esítitja az anya a gyermeket: „ne félj, ha eljő, agyonütjük.“ A farkas mérgeledik. Előbb úgy beszélt, gondolja, most meg így, s be akar rohanni; a markos házőrző azonban torkon ragadja. A parasztok pedig nyárrsal, vasvillával rohanják meg, s elpusztítják. A fejét és karmait a kapu fölé szögezik, alatta picarde-tájkiejtésben eme sorokkal:

„Farkas, ha sirni hallod a kis gyermeket
Anyja fenyegetésére meg ne rohand,
Mert magad vallhatod a kárát.

Mit tud Thalia!

Midőn barátomhoz beléptem, épen rajzolással foglalkozott.

Körötte tudományos könyvek, szótárak és lexiconok, melyek elég világosan mutatták gyakori hasznátságukat.

Kálmán barátom nagy — igen nagy realista volt. A realismust a tulzottságig kedvelte, a hölgyeket gyűlölte, a magányt kerülte, a lombos suttogó fáktól irtózott, szóval élő ellentétet képezett az idealizmussal.

Pedig kár volt érte. Szép fiú. Finom szőke bajusza a selyemmel bátran vetélkedhetett volna, sőt kék szemei és nemes arcvonásai némi érzelmet is mutattak, bár egész lényében époly kevés érzelem volt, mint abban a csengő „jó napot“-ban, melyet élém harsogott.

Kezet nyujtott.

Mit látok! mondám csodálkozva, oly költői helyzetben látlak, mint még soha, talán bizony . . .

— Ne gunyolodjál jól barátom, — felelé mosolyogva — tudod mennyi ellenszenvem van a költészet iránt. Kissé rajzolgatok.

Megtekintém a rajzot. Valóban meglepett. E hideg, minden iránt phlegmaticus embertől nem vártam ily érzelmes színekkel ábrázolt rajzot.

Sötét erdőt ábrázolt. Itt-ott egy-egy napsugár tört magának utat a sötét ágak közül, s mintha már éreztem volna a langy szellő fuvalatát.

— Barátom — szólék — valóban meglep rajzolási képességed, hol és mikor tanultad ezt?

— Az iskolában — felelé közönyösen. A rajzolás jó előjelnek tekintém. Határozottan föltevém magamban, hogy belőle kis idő múlva szellemes, élelmes embert csinállok.

— Hogy tetszik fővárosunk? — kérdém — miután Kálmán barátom csak néhány nap óta tartózkodik itt,

— Csinos — mondá vállat vonva.

— Voltál színházban?

Kálmán elmosolyodott. Mi teendőm lenne nekem a színházban? — kérdé.

— Öltözködjél, — szólék röviden.

— Tehát hová vezetsz?

— Majd meglásd, csak öltözzél fel.

Öt percz múlva kész volt. Izléstelen szürke felöltő és egy ócska „chapeau claqué“ egészíté ki öltözkését.

Megindultunk a kerepesi-ut felé. Utközben keveset szóltunk. Csak midőn a nemzeti színház főkapujánál nevetve megálltam, kezdé érteni egész tervemet.

— Gauthier Margit! — sóhajtá siralmas hangon — mily unalmas darab, de legyen meg akaratod.

Bementünk.

Kálmán közönyös arcczal nézte az óriási csillárt, és rágtá czukorkáit.

Ekkor a függöny felgördült. Nem győztem csodálni barátom bámulatus arcjátékot a darab folyása alatt.

Pedig ennek megvolt a maga oka. Aki Prielle Kornéliát a dicső művésznőt, a maga bizarr megrázó játékával nem látta, nem hallotta, annak fogalma sem lehet a hatásról, melyet előidéz.

— Barátom! — kérdé reszkető hangon, hogy hívják e tulvilági lényt?

— Prielle Kornélia.

Többet nem szólt az előadás alatt. Midőn hazamentünk, az egész uton hallgatag és csöndes volt; végre megfogá kezemet.

— Mily szép a költészet! mily dicsők a művészetek.

És én csak úgy kaczagtam magamban. Mily gyorsan győztem!

Kálmán megszűnt száraz realista lenni, s én elértem célomat.

A rongyszedő leánya.

Mintegy 30 évvel ezelőtt, Bertol Tamás elhagyá a kies Auvergneben fekvő szülőfaluját, s Párisba, ment szerencsését keresendő. De a szerencse nem mindenkinek kedvez, még Párisban sem, s így Tamás is, ki hasztalan nézett valami tisztességes foglalkozás után, kényszerítve volt utósó sousján batyut és kampósbotot venni, s életmódját rongyszedés által fentartani.

Párisban a rongyszedés mesterségét — mert a rongyszedők foglalkozásukat mesterségnek tekintik — leginkább azok tűzik, kik vidékről bevándorolva, egyelőre más keresetmódot nem találnak.

Tamás 30 éves, mértékletes, észes és csinos külsejű ember volt. Aranyat és drágaságokat nem talált ugyan a hulladékok éjjeli gyűjtésekor, de e helyett egy reggelen padláskamrácskájában oly valamire bukkant, mit a legdrágább gyöngyért sem adott volna, egy falujabeli fiatal, szép leányra, ki szintén Párisba jött szerencsését próbálni, s ki most elhatározta sorsát Tamáshoz fűzni.

Természetesen lakodalom volt, melyen a rongyszedők ugyancsak szép számmal jelentek meg; nemsokára,

minthogy — mint ez a szegények és szorgalmasok házában gyakran előfordul — kettő többet takarított meg mint egy, Bartol Tamás elhagyá padláskamrácskáját, föl-hagyott éjjeli gyűjtéseivel, tisztességes boltot bérelt, s itt, a szomszéd rongyszedők által gyűjtött ringy-rongyot részint megvette, részint eladta, s így a rongyszedőből rongykereskedő lett.

Tamás új lakását a legsötétebb és legszűkebb utcában választá, boltja egy pinczealaku helyiségben volt, hova tiz lépcsőn kell lehaladnunk. Eme pinczében a kis lámpácska szerény fényénél ült Tamás nejével és időközben született kis lánykájával, válogatva a rongyokat, a rézdarabok, szegek, ócska vasak, üvegdarabok és ólomdaraboktól, amely czikkekből e különös üzlet állott. Itt, e rongyok közt nevedett a kis gödörhaju Mária, csak ritkán megvilágítva egy-egy eltévedt napfény által, míg végre csinos kék szemű és mosolygó arczu karcu leány vált belőle.

De sajnos, távol a szülőföldi fák- és virágoktól, itt fonnyadt el korán az ifju anyja, egyedül hagyván az atyát gyermekével, mielőtt ez még veszteségét felfoghatta volna. Az öreg Tamás — mert korán megöregedett, — egyedül futá tehát pályáját, vett és eladott ringy-rongyokat, számlálta nyereségét, s itt-ott szeretető pillantást vetett csinos lánykájára, ki most számvivője, házgondviselője és egyedüli társa volt.

Egy szép juniusi napon két fiatal ember sétált a rongyszedők által lakott utcán végig s meglepettek egy leány feltűnő szépsége által, ki a pincze felső garádicsán kötött s halkán nótát dudolt magában, mialatt szemeit az átellenben fekvő óriási házak közül ki-kibujó nap-sugáron legetteté.

„Mily gyönyörű, ártatlan arc a piszkos utcában!” szölt az egyik fiatal ember társához. Mindkettő önkénytelenül a kalapjához nyult, hogy az ismeretlen szépségnek hódolásukat ekkép kijelentsék, s aztán hallgatva tovább mentek.

Az említett leány Mária volt.

Másnap a fiatal emberek egyike egyedül jött a homályos piszkos utcába, s minthogy a szép lányt nem látta a pinczegarádicsán ülni, a lépcsőkön, a pinczeboltba ment, hol a bágyadt lámpa fényénél vágyódásának tárgyát a szép Mária atyja számadásaival találta elfoglalva.

Az öreg Tamás nem volt hon.

Levère György, ez volt neve a fiatal látogatónak, bocsánatot kért tolakodásaért, s miután egy halmaz törött üvegeken átboltott, csodálkozását fejezé ki ezen üzlet különössége fölött, s Mária-hoz több kérdést intézett.

Mária mindenre eszesen s meggondolt szerénységgel válaszolt, mi a fiatal embert egészen elbájoló, s midőn már nem volt mit kérdeznie, s elérkezettnek látta az időt a távozásra, — azon ohajának adott kifejezést, hogy szeretné atyját megismerni, s ez okból legyen szabad holnap eljönie.

György másnap megismerkedett a rongykereskedővel; jövő nap ismét jött valami őrügy alatt, s így tovább s végre a rongyszedőpinczében mindennapos vendég lőn.

Az öreg nem sokat törődött az idegennel, hanem ennek mulattatásával lányát bizta meg, mely megbizásnak Mária szívesen eleget is tett; egy napon azonban a fiatal embert, midőn ez épen a pinczébe lépett, ezen kérdéssel lépé meg:

Mi lesz e gyakori látogatásnak eredménye?

György azt válaszolta, hogy Mária-t szereti s nőül akarja venni, ha ez neki nincs ellenére.

Nekem nincs ellenemre, — mondá a rongykereskedő, — de önnek szülői vannak, s kívánom, hogy azokat szándékáról haladéktalanul értesitse.

György szülői gazdagok voltak s azt vélték hogy fiuknak állásához képest kell nősülnie. Ki írja tehát le elszörnyedéstket, midőn egy reggelen monsieur György szerelmi történetét elmondá. Atyja iszonyu dühbe jött s anyja a nagy bosszúság miatt el sem ájulhatott. De György, az egyetlen gyermek makacskodni kezdett s megesküdtött, hogy Mária-t, akár egyeznek bele a szülők, akár nem, ő nőül veszi.

Ezáltal annyira vitte szüleit, hogy nem volt kizárva a beleegyezés eshetője. Titokban azonban a szülők elhatározták, hacsak lehet, e vizás házasságot meggátolni. A legbiztosabb ut e cél eléréséhez a szülők szerint az volt, ha a választott menyasszonyt s annak atyját saját körükbe, hol néhány jó barát fog egybegyűlni, meghívják. Ezen alkalomnál gondolák, György be fogja látni, mily elhamarkodott volna oly egyénnel érintkezésbe lépni, kiknek megjelenésük csak nevetségessé tenék őt.

A meghatározott napon tehát a ház több barátja hivatott meg, s Mária is atyával, a meghívásnak eleget teendő, megjelent; az auvergnei rongykereskedő ódivatú bársonydolmányában és térdnadrágában elég csodálatosan nézett ki a párisi társaságban, s a jelenvoltakat ez ép úgy mulattatá, mint lányának szép ártatlan arca csodálattal lépé meg őket.

Midőn a társaság az asztalnál ült, a háziur jól betanult s homályos kérdésekkel iparkodott Bartol Tamást zavarba hozni, s ezáltal nevetség tárgyává tenni; de a rongykereskedő természeti elmésségénél fogva s bölcs hallgatásával oly ügyesen kibujt a hurokból, hogy ezáltal maga a háziur gyakrabban nevetségessé tette magát.

— Így nem megy, gondolá Levère asszony s elhatározta a dessertnél utósó nyilat Bartol Tamás ellen szegezni s őt legyőzni.

— Önnek tehát szándéka lányat családunkba bevezetni? kérdé.

— Igen, önnek szíves engedelmevel, — örömemre fog válni, volt a válasz.

— Ugy tehát be fogja látni annak szükségességét, hogy a nő hozományáról is szóljunk egy szócskát, mert ha a szülők egyetlen gyermeküket kiházásítják, akkor természetes, jövőjéről is gondoskodniok kell.

— Igaza van, mondá az öreg nyugodtan, — s jó e tárgyról mielőbb gondoskodni.

György mintha töviseken ült volna.

— Hagyd ezt a tárgyat most kedves anyám, mondá,
— hisz később is ráértünk erről beszélni.

— Oh nem! — mondá Mária atya. — Anyjának tökéletesen igaza van. A szülők kötelessége gyermekük földi boldogságáról gondoskodni, s én örömmel hajlandó vagyok ebben a tekintetben mindent megtenni, mi ily szegény öreg embertől elvárható. Mondja tehát asszonyom, mily összeget kap tisztelt fia, s iparkodni fogok lányomnak hasonló összeget mint házassági hozományt adni.

A vendégek gunyos mosolylyal néztek egymásra midőn az öreg rongykereskedő így beszélni bátorzkodott.

György anyja méltóságosan nyult végig székében, s hangos szavakkal mondá:

— Mi gyermekünknek az esküvő napján 50,000 francot adunk.

— Hm, mondá az öreg, — ez nem oly jól megy mint gondolám. Ha figyelembe nem venném, hogy a fiatalok valóban szeretik egymást, úgy az összeköttetést inkább megszakítanám. Node legyen, mint van. Lányom az esküvő napján 400,000 francot kap, s a ház bebutorozásáról szintén én gondoskodom.

A vendégek álmélkodása nem ecsetelhető. — Azonnal megszakadt a hozományról való beszélés fonala, s e bársonydolmányos és térdnadrágos Krósus rögtön a legkitünőbb figyelemben részesült. De az úgy mégsem ért oly gyorsan véget, mint azt gondolni lehetett volna, mert Levère asszony, hogy csak vendégét zavarba hozza, oly összeget mondott fia hozományul, amely fölött épenséggel nem rendelkezett.

A fiatal jegyesek tehát vártak, vártak, — míg végre György atya Bartol Tamástól 50,000 franczal terhelt csomagot kapott e sorok kíséretében:

Nem érdemes ily kicsinység miatt gyermekeinket várakoztatni. A szükségest idecsatolom, s természetesen csak azt kérem, tartsa a dolgot titokban. Máskor pedig ne ítélje meg az embereket a látszat után. Az esküvőt 15-én megünnepelhetjük.

Páris 18 . . . év aug. 1.

Bartol Tamás, rongykereskedő.

György és Mária egygyé lettek; az öreg Tamás elvesztvén számvivőjét, drága kereskedését el kelle adnia.

Aki nyáron a mezeilak előtt elhaladt, melyet György és Mária a főváros közelében laktak, láthatta az öreget mint ápolá a kertben a virágokat; dologhoz volt szokva s dolgoznia kellett, hogy elégedett lehessen. S aki szerencsés volt a szeretetreméltó családnál bevezettetni, gyakran hallható az öreget a régi időkről beszélni; s ha az örömtől sugárzó szemait a fiatal boldog páron legetteté, egy egy sohaj tört ki kebeléből, s halkan morgá: „óh ha az anya őket így láthatta volna!”

Bojtár Dezső.

A z a l b á n i a *).

Erdődy Bélától.

Pár nappal ezelőtt megdöbbenő hír futott végig mindenütt: Mehemed Ali basát és kíséretét meggyilkolták az albánok. A német eredetű és Törökország katonáinak tekintélyei között kiváló helyen álló képzett, vitéz és művelt lelkűbasát a török porta az albán népnek békitőjéül küldötte Ó-Szerbiába és Albániába. Az albánok, kik a berlini kongresszus határozata értelmében területüknek egy részét Montenegrónak kénytelenek átengedni, erről a határozatról, mely az ő megkérdezésük nélkül róluk hozatott, semmit sem akarnak tudni, s a berlini határozatot elfogadott és most azt végrehajtani akaró török kormányra is ingerültek. Felkelő bizottságokat alakítottak, melyek a hasonló értelemben fellázadt bosnyákokkal szövetségbe, fegyverrel kezükben tiltakoznak a berlini kongresszus határozatának végrehajtása ellen. Hogy az albánok mennyire nem hajlandók a kibékülésre és mennyire nem fognak engedni a békés fellépés után következhető fegyveres támadásnak sem, mutatja az a körülmény, hogy Mehemed Ali basát meggyilkolták, azt a török vezért, kinek parancsnoksága alatt a montenegróiak ellen vitézül harcoltak, kit bálványozásig szerettek, míg velük egy célra törekedett, míg az ő vezérük volt. A porta igen jól ismerte Mehemed Ali basának népszerűségét az albánok között, tudta, hogy a nép rajongással csüng rajta: s épen azért küldötte őt békitőül, hogy műve annál könnyebben sikerüljön. A rajta elkövetett gyilkosság tehát olyan példa, melynél nyomósabbat nem kaphatott a török kormány a békéltetés kilátásait illetőleg.

Az Albán nép európai Törökország legérdekesebb népe. Ők magukat skipetár néven, a törökök pedig arnautnak nevezik. A tudósok között sokféle nézet uralkodik az albánok eredetét illetőleg; téves nézet az, hogy a görög vagy római népnek egy ágához tartoznak. Legelfogadhatóbb az a vélemény, melyre sok érvet is hozhatunk fel, hogy az albánok a régi pelasgoknak ivadékaik. Ezt mutatja nyelvük, mely az európai nyelvek egyikéhez sem hasonlít, habár sok görög és római elemet foglal magában.

Az albán nép a Balkán félszigetnek legvitézebb, legvadabb népe. A szlávoknak talán az egész világon sincs halálosabb ellensége, mint az albán. E nép története, mióta az a szlávokkal van szomszédságban, a szlávok ellen vívott harcokkal van tele. Szerbia, Montenegro, Bosznia, Hercegovina, Bulgária századokon át borzasztót szenvedtek e vitéz, harcias nép támadásaitól. A török kormány nagyon sokat köszönhet vitéz albán katonáinak, kik hadseregének leghasználhatóbb, legmerészebb, de legvadabb elemét is képezték. Albániának szomszédos görög tartományai a görög függetlenségi harc alkalmával méltó ellenfélre akadtak az albánokban. De az albánok századokon át a tett szolgálatokért sok bajt is okoztak a török kormánynak. Az elégtelenség, a lázongás mindegyre tanyát ütött az albánok között s ilyenkor a török nép harczra kelt azok ellen, kikkel egyetemben harcolt közös ellenei ellen.

Az albánok összes száma megközelíti a két milliót, de e számból 200,000 lakik Görögországban, 85,000 Olaszországban és 40,000 Siciliában. Albániában egy millió és kétszáz ezer albán lakik; a mi a két millióból még hiányzik, azok Bulgáriában, Rumeliában, Boszniában és Törökország egyéb tartományaiban laknak.

(Folytatása következik.)

*) A „Fővárosi Lapok”-ból vesszük át eme nagyérdemű ismertetést. Szerk.

A korona megmentője. (Szövegét lásd a 165-dik oldalon.)

A farkas, az anya és a gyermek. (Szövegét lásd a 166-ik oldalon.)

HÖLGY-ROVAT

E rovatunkat minél változatosabbá óhajtván tenni, felkérjük t. olvasónőinket, hogy a divat, női munkák, háztartás, szóval a nők munkakörébe vágó utasításaikkal, közleményeikkel lapunk e részét gazdagítani sziveskedjenek!

Megbízásokat apróbb czikkekre, kézi munkákhoz szükséges dolgok stb. beszerzésére szívesen elfogadunk s pontosan teljesítünk minden díj nélkül.

A divat köréből.

A divat.

Hogy a divat tekintetében átalakulásnak megyünk elébe, az semmi kétséget nem szenved; bevérandó azonban, hogy mennyire fog terjedni a megújuló képzelet, minélfogva nem fölösleges az a tanács, hogy az őszi és téli öltözékek elkészítésével várjunk addig, míg az új törvények végérvényesen kibocsáttatnak. Egyelőre azonban mind azt közöljük nyájas olvasónőinkkel, amit a titokzatos tündér műtermébe vetett kíváncsi pillantásunknak elárult.

Mindenekelőtt semmi havas (neigeux) többé! Eme szövetek már eljátszották szerepeiket s valamennyi nagy rakárban, mint „háttérbeszorítottak“ igen olcsó áron kaphatók. Az új szövetek ellenben még kivétel nélkül agályosan eltitkoltatnak, vagyis érthetőbben szólva, bevárják a párisi köztárlat végét, hogy bizonyossá tehessenek bennünket, vajon a pompás nehéz szövetek közül melyiket fogják a termék királynéjává, s az utcák és a ház uralkodónőjévé kiválasztani. Addig is épen nem hanyagoljuk el az egyszerű, kidolgozott

(façonné) könnyű gyapju szöveteket neutrális színekben, s különösen hívek maradunk az annyira kedvelté vált simuló festetlen gyapju szövethez (beige), mely ugy a legfinomabb öltözékekre, mint az egyszerűbb utazó ru-

1. 2. és 3. sz. Ruha grosgrainból és atlaszból.

hákra is felhasználható. Az utóbbiakra nézve a nagy és kis karrirozású scott minta mindig több kedvelőt talál, kivált az, melyben a vörös vagy zöld szín uralkodik. Eme ruhák gyakran csak úgy diszittetnek, hogy a szoknya és a

derék széle tüzeléssel látatják el; ha a szoknyára kis fodrokat akarunk alkalmazni, azok alá keskeny mirecourt-csipkét helyezünk, mi az öltözéknek igen barátságos színt kölcsönöz. Még szebbé tehetjük azt vörös-kék-fehér szalagocskák által. A párisi hölgyek ezeket nemzeti érzésből viselik. Nálunk ugyan a francia színek nem bírnak jelentőséggel, de a színek összeállítása nemcsak igen izlées, de hatásában is bájos, s így örömet hódolhatunk eme phantasiának.

Nem tagadható, hogy a princess-ruha kissé háttérbe szorult miután öt évig korlátlanul engedték uralkodni s ez a divat-cikkeken egész örökkévalóság! A mellényke vont vagy fektetett redőkkel, az igen hosszú derék öv-zárással, vagy mellényrész-betéttel, igen nagy igényvel lépnek föl, hogy figyel-

műnket ki ne erőszakolják. Ez az újdonság az esemény jellegét ölti magára melyet olvasónőink közül sokan szívesen fogadnak, mivel a princess-ruha túléltte magát és sokak előtt meguntta vált. Dús kárpótlásul szolgál ezért a számtalan és legkülönbözőbb új alak, melyek az őszi évadra már készülöben vannak; mindegyikben lesz valami, mi az egyesek izlées s egyéniségének megfelel. Ha az uszály a társasági, — elfogadási — és látogatási öltözékeknek nélkülözhetetlen, de az utcáról mindinkább száműzetik, a lábat szabadon hagyó ruhák által. A nagyon testhez simuló ruha e mellett azonban igen kevésbé lenne előnyös az alakra nézve; miért is a díszítés s a szabás által kell azon segítenünk. Különösen a hátsó vonalnak kell kissé dudorosnak lenni, mely célra teljes határozottsággal piczi tournüroket vélek jósolhatni; ezek azonban nem tévesztendők össze a korábbiakkal, melyekhez terjedelem tekintetében megközelítőleg sem hasonlítanak. A ruhák díszítésében is változás vehető észre; a plissék határozottan kezdenek felvonulni, hogy a mély vagy sima, hajlott, hegyes vagy kerek csakkoknak és rüschöknek engedjenek helyet, vagy legalább azokkal egyesüljenek. A lábat szabadon hagyó ruhák természetesen a lábbeliben való fénytűzést vonják maguk után. A csinos párisi nők nem elégszenek meg többé a himzett harisnyákkal azokat valenciai és brüsszeli csipkével díszítik, s lábukra világos atlasz- vagy a ruha szövetéből készült cipőcskéket húznak; ez nem is rossz, ha az ember kocsin járhat, azonban a közönséges életben szilárdabb lábbeli szükséges. A mindennapi életre mindenesetre ajánlhatóbb a csinos gombos cipő, finom bőrből, nem igen magas sarokkal, mely elegendő támaszt nyújt a lábnak, s egyszersmind a szépet a hasznossal párosítja.

A legörömelebb viselt szín: vörös, a sötét egészen feketébe menő vörös; ugy selyemben mint gyupjában, egyszerű és kidolgozott szövetekben.

A legközelebbi évadban kétféle szín nem fog egy ruhába vegyítettüni, mint például szürke a kézzel, sárga a barnával, sőt még egy színek két árnyalata sem. Az egyetlen megengedhető összeolvasztás két vagy három szövet- nem ugyanegy alapszínben.

ARABELLA.

1. Ruha 4—6 éves gyermekek számára.

A ruha vörösbarna mousseline de laineből és ha-

4. és 5. sz. Capote-kalap sétára.

6. sz. Kerek kalap fiatal leányok számára.

sonló színt atlaszból készült beszótt bársony-szalagokkal; szoknyából hosszú derékből és mellényéből áll. Előbbi széles redőkben rendezett két fodorból áll s a derék alá van varrva. Utóbbit sávolt atlaszból készült szalag díszíti. A mellényke, a zsebek s a gallérok hasonló szövetből készítvük; az előbbi arany-gombokkal záródik. Hasonló gombokkal látvák el a zsebek is.

2. 3. Ruha grosgrainból s atlaszból.

A ruha hosszú uszályos szoknyából s rövid derékből áll; a szoknya előrésze fekete atlaszból, többi része pedig fekete grosgrainból készült. Díszítését $6\frac{1}{2}$ centm. széles gyöngyökkel ékesített paszomány-szegély, $5\frac{1}{2}$ cent. széles rojt képezi. 7 cent. széles plissé rojtok grosgrainból s atlaszból; szeletek 7 cent. széles grosgrain szalagból, valamint garnitúra-rész grosgrainból; utóbbi a ruha

felső részére drapírozva s azzal valamint az övvel összekötve. Belől az oldal-varrásoknál szalagok alkalmazvák, a szoknya hátrakötése céljából. A grosgrain derék alá mellény van helyezve atlaszból, az utóbbi szövetből készültek a kézelők is; az előrész ki van vágva; eme kivágásokat az előrész közepén szalagok fődik. A diszítést atlasz passepoil, gyöngyszegélyek, rojtok, $10\frac{1}{2}$ és 4 cent. széles fekete csipke és fehér crépélisse bodrok képezik.

4. és 5. Capote-kalap sétára.

Az olasz szalma-fonatból készült capote-kalap diszítése lehet világosabb, vagy sötétebb. Az előrész közepén igen széles egyszínű szalag alkalmaztatik; a csomót virágcsokrocška helyettesíti, melyről a lecsüggő fűszálak a kalap tetejére hullanak. A szalag a fej egyik részén levonulva, ott csomót képez, s a hátsó szélén rézsut végig nyulva, itt a kötőszalagok egyikében végződik. A másik kötőszalag világosabb színben az ellenkező oldalra van erősítve a karima alatt. Az elő-szegélyt dudorozott szövet szalagcsák, a kötőszalagok színeiben diszítik. A kalap fölött hosszú székfű-ág nyulik le.

6. Kerek kalap fiatal leányok számára.

A finom szőr-szövetű kalap diszítését, mint képtünk mutatja, közepén thea-rózsa s annak levelei képezik, s a körül alkalmazott virág-bogocskák nem kevésbé emelik a csinos kalap hatását.

Az utak földjének értéke. Az utak földje a kocsikerekek által szétmorzsolts kövekből áll s ezenkívül szerves részeket is tartalmaz az állatok tritéseiből, valamint az ut szélén tenyésző növényekből. Ujabb időben a bern-kantonbeli „mezőgazdasági egyesület“ az utak földjét megvizsgáltatta. Ez 1·14 százalék főszt (gyps), 1·13 villsavas meszet, 1·79 százalék feloldható kovarezsavat, 0·051 százalék halvány-halvagot, 720 százalék szerves anyagot és 0·2 százalék fojtógázt tartalmaz: Eszerint az ut földje igen alkalmas trágya készítésre, különösen legelők számára s tényleg a legkedvezőbb eredményeket tünteti elő, kivált ha még fahamuval is vegyítettik. Bern Kantonban nagyban használják az ut földjét mezőgazdasági célokra. A legegyszerűbb számítás megmutatja, hogy ez oly forrást képez, melyből szántóföldeinket a legfontosabb trágya-anyagokkal elláthatjuk. Bern kanton utjai évenként nem kevesebb, mint 15000 mázsa villsavas meszet szolgáltatnak.

Szent fodrászok. A fidzsi szigetbeli főnökök rendkívül nagy gondot fordítanak fejdiszútkre. Mindegyikük külön fodrászt tart magának, kinek nincs más teendője, mint a főnök fejének rendbentartása, szakálla és hajának balzsamozása és fodorítása, mi legalább két órát vesz

igénybe. Eme fodrászok hivatala azonban oly szentnek tartatik, hogy kezeiket a papok megszentelik, s minden más foglalkozástól tartózkodniok kell. Még az ételt sem szabad nekik saját megszentelt kezükkel szájukhoz vinni, hanem külön embert tartanak mindeniknek, hogy őt étesse.

A hollók ravaszága. Mac Clure kapitány észak-sarki utazásából két holló történetét beszél el, melyek az „Investigator“ hajó fődélzetén vertek fészket. A holló az egyetlen madár, mely a sarkvidéki télel daczol; mint gonosz szellem repül a leghidegebb évszakban a hideg és napfénytelen légkörben, a sivár pusztai csöndet krakogásával szakitva félbe. A hajó legénysége közül egyik sem mert a hollókra löni, minélfogva ezek igen bizalmasokká lettek. Sőt kettő közülük a mersi öbölben a hajón ütött tanyát, s a hulladékból élt, melyet a legénység étkezés közben eldobált. A hajó ebe azonban a hulladékot kizárólagos tulajdonának tekintvén, jelentékeny erélyt fejtett ki, hogy jogait megvédje a hollók ellenében, ezek azonban mindamelllett kijátszották őt oly módon, mely nagy multságukra szolgált a hajón levőknek. Észrevevén, hogy az ebnek saját személyeikre nagy étvágya van, szándékosan utjába állottak, midőn az ételes csuprokat a szemétdombon kiüríték. Az eb azonnal nekik szalad, mire néhány ölnyivel tovább repültek; a kutya üldözte őket, ismét tovább repültek előle, s így ment a dolog, míg végül meglehetősen távol-ságra esalták őt a hajótól. Ekkor a hollók egyenesen visszarepültek a hajóra, s rendszerint már jó szakmányt ejtettek, mielőtt az eb a vele játszott csinyt felfedezve a hajóra visszafutott.

A sok ujjú család. Lenglen, arrasi állatorvos közleménye bizonyos családban több nemzedéken keresztül előforduló sok ujjúságról bizonyára érdekelni fogja a természetbúvárlat barátait. A Gamelon családban ugyanis a dédapának mindkét lábán két-két nagy ujjja volt, s mindenik két-két hüvelyk-ujja. Ezek az utósó izig össze voltak növe; az utósó izek azonban szabadon álltak, s mindegyiken külön köröm volt. Ennek fia, az ősapa szabályos kezekkel és lábakkal birt. Ennek fia, tehát a nagyapa ismét mindkét lábán két-két nagy ujjat viselt, külön körömmel. Kezén a hüvelyk-ujjak egyesek voltak, azonban a középső ujj az arany ujjal a felső izig össze volt növe; itt azonban szétváltak, s mindeniken külön köröm volt. Ennek fia, Gamelon apó ismét két-két nagyujjal, két-két hüvelyk-ujjal birt, mint dédapja. Erős megtermett alak, mint neje, ki vele egykoru. Ebből a házasságból hat, feltűnően szép gyermek született, három fiú és három leány. A három fiú s az egyik leány kezei és lábai szabályosak; a második leánynak azonban jobb kezén két összenőtt hüvelyk-ujja van, balkezén pedig a közép ujj van összenöve az arany ujjal, mint nagyatyjánál. A harmadik leánynak, atyjához és dédatyjához hasonlóan két-két nagy-ujja és hüvelyk-ujja van. Ennek öt gyermeke közül négy szabályosan képződött végtagokkal bir; az ötödiknél mindkét kezén a hüvelyk ujjak meghosszabbított C alakban befelé hajlanak.

Az utcán.

— Kisasszony, szabad kérdenem lakását?
 — Oh, nem uram; én sem kérdelem, hogy miféle szemtelen ember lakik az ön szobájában.

Tisztánlátás.

— Épen most jövök egy nagyon diszes kávéházból, hol még a thea-szűrők is ezüstből vannak.
 — Mutasd!

A kék dominó.

Víg elbeszélés.

Irta: Vasvári Ferencz.

(Vége.)

— Nagybátyám! — Rejtsen el kérem, aztán bossássa be s vigye szerepét ügyesen!
 — Miféle szerepet?

Korán.

Salamon jó üzleteket csinálván, vett magának lovagló paripát. Midőn egyizben kilovagolt, találkozik Áron barátjával, ki így szól hozzá:

— Salamon, igen korán lovagolsz.
 — Miért lenne korán, — viszonzá emez, — hiszen már nyolczadfél óra.

Nemsokára ezután rosszul ment Salamon üzlete, annyira, hogy paripáját is elkótyavetyélték. Ismét találkozik Áronnal, ki ismét megszólítja:

— Nos, Salamon, nem volt-e igazam, midőn az mondtam, hogy korán lovagolsz?

Felkészöntés.

Muki barátunk egyik társaságban következőleg köszönté fel a társaság szebbik részét:

Poharam emelem a nőkért! Életmódunkat egyszerűsítik, kiadásainkat megkétszerezik, gondjainkat megháromszorozzák. Sokáig éljenek.

Rágalmazás.

Sociáldemokrata: Uraim, azzal rágalmaznak bennünket, hogy mi csak hat óráig akarunk naponkint dolgozni!

Egy hang a közönség közül: Az nem igaz! Mi épen semmit sem akarunk dolgozni.

Jogbölcsészet.

— Engedje meg bíró ur, hogy huszonhatot vágjak erre a ficzkóra, mert huszonötöt mukkanás nélkül kiáll, ha azonban a huszonhatodik következik, azt hiszi, hogy ötvenig meg sem állunk; ez pedig sok neki, inkább valani fog.

— Épen ez az az eszme, melyet közölni akartam, a mi végett meglátogattam. — Ismerje el, hogy ön az a Garády Dénes, kiről ő hallott . . . Jaj! . . ."

— Puff, puff! — Te lump! Gaz kölyök! Elfajzott sarjadék! Nyisd fel, mert betöröm! — Hangzik az ajtón és istentelen porfelleg árad szét a szobában.

— Rejtőzzék el! — mondtam.
 — De hová?
 — A ládába.

— Ott megfulok.
— Hopp! Megvan! — Az ágy alá!
A következő pillanatban védenzem eltűnt.
Kívül a nagybátya irtózatosan dühöngött.
— Ki az? — kérdém végre, fölnyitva az ajtót.
Begurult rajta egy testes alak.
— Uram, mit akar? — kérdém. — Én Karády Dénes vagyok!
— A — ah! Scandalum! . . . Violentia! . . .
Ilyen ház! . . . A sötét folyosó elején valami tyuk-ólat döntöttem fel; — itt meg majd a nyakamat töröm ki.
— Tehát mit kíván? . . . Mit akar itt, uram?
— Oh, oh, te hálátlan Sybarita! — S te még kérde, hogy mit akarok?
— De uram, hát miféle dolog ez? . . . A mint veszem észre, ön ugyan az, ki az éjjel az álarczos bálban multságomat annyira megzavarta. — Tessék helyet foglalni. Mit kíván?
Most nézett csak rám, ökölnyire meresztve szemeit, fölismervén tévedését. — Azután kis idő múlva beszélni kezdett oly hangon, mely elárulta, hogy röstelli a dolgot.
— Uram, bocsánat! — Nekem önnel semmi dolgom. — Én Garády András földbirtokos vagyok; és unokaöcsémet, Dénest keresem, azt a bálozó lumpot!
— Az éjjeli álarczos bálban én voltam.
— Ön? kérdé bámulva.
— Természetesen; — s ön engem nyaggatott.
— Bocsánatot kérek, akkor itt tévedés van.
— Azt hiszem én is.
— De engedje meg, hogy letűljek!
— Tessék!
— Igazolásumul fel kell ön előtt az egész dolgot fedeznem.
— Kérem.
— Unokaöcsémnek néhány hét múlva kell nőstülnie; de az istentől elrugaszkodott kölyök meg nem kapja menyasszonyát, ha föl nem hágy lumpolásaival. — A leány szülei már is vissza akarták vonni szavakat, mióta meghallották, hogy a fiu fülíg verte magát adósságokba; és tuczat számra tartja a szeretőket.
— Kérem, kérem . . . Az ön unokaöcsése bizonynyal igen szigorú szülővel, vagy gyámmal bírhat, ki nem eléggé látja el őt a szükségesekkel; s a fiatal ember, — szórakozásra szüksége lévén, — kénytelen hitelezőkhöz fordulni.
— Gyámja én vagyok. — Az igaz, e tekintetben kissé szigorú voltam; de hisz ezt még igen könnyen helyre lehet csapni; de ezt a másik bünt, azt a tuczat számost . . . lehetetlen felednem!
— Ugyan kitől hallá ön ezeket a vádakot? Bizonynyal rágalmozó nyelvek költötték, kik irigylik tőle menyasszonyát! — Vagy a hír lehet való is, hanem öszetévészttették unokaöcsét mással, — például velem!
— Önnel? . . . Fiatal ember, ez súlyos önvád! — A névhasznalat — igaz — sokat tesz; — de ön legkevésbé sem látszik oly körülmények közt élni, hogy ilyesmit tehetne . . .
— Dehogyan nem! — Látja, én itt lakom . . . azaz, hogy alszom. — Nem tartok drága lakást; — e helyett inkább . . .
— Csakugyan? . . . Tehát csakugyan a névhasznalat okozta volna az egész tévedést? . . .
— Bizonynyal! Ez az egész!
— Ez . . . ez furcsa történet! — No de most már megnyugszom! — Köszönöm fiatal ember! — Ön roppant követ vett le szívemről!
— Igaz . . . ön az imént megbocsátott unokaöcsémnek . . . hát csakugyan kifizeti adósságait?
— Természetesen, — hiszen meg kell tennem; — ezzel nevemnek tartozom!

— Szép.
— Magamat ajánlom! — Fölkeresem azt a rosz fiut! — Oh, csak hogy így történt! . . . Igazoltam magamat, most bocsánatot kérek az alkalmatlankodásért. Távoznom kell! . . .
Névjegyet adá át, melyet én sajátommal viszonoztam.
— Mi az ördög! — kiáltá föl névjegyemre pillantva. — „Hisz az ön neve nem is „G“ hanem „K“-val kezdődik!“
— A biz a! Csak most veszem én is észre a különbséget.
A nagybátya távozott; az unokaöcsé pedig előbujt ágyam alól, ruhájáról verve a port.
— Köszönöm . . . ezerszer köszönöm! Becsüstemre, nem fogom feledni barátságot! — Igaz is; legyünk barátokká, — ha nincs ellenére!
— Oh, legkevésbé sem!
— Ugy hát servus Dénes barátom.
— Servus Diccikém!
— Most pedig futok nagybátyám után, s nem kerestetem magam többé általa.
Uj barátom távozott.

Ugorjuk át az időt addig, míg az est beköszönt s palotám belsejét lámpa világítja meg.
Asztalom előtt ülök s jegyzem a napi eseményeket naplómban.
Ajtóm felpattan s Garády Dénes lépett be.
— Servus. Nos? . . . — kérdém.
— Barátom, jól megy minden! — Itt van jövődöbeli ipam is, menyasszonyommal együtt. — Ki van egyenlítő minden! — Pár óra múlva betöltöm huszonegyedik évemet s nagykorú leszek.
— Gratulálok!
— Gratulált már nagybátyám is, és örökségemből azonnal előre kiadott tizezer forintot.
— Ej, ez pompás! Ujból gratulálok!
— Ez csekélység! Örökségemnek parányi része; s épen azért minden ellenvetés nélkül — itt van ötezer forint.
— Nekem? . . . Miért?
— Eh, nekem van elég! Menyasszonyommal még többet kapok, de mindezt csak neked köszönhetem; s te nem veheted rosz néven, ha én irántad hálás akarok lenni, kinek ugyszólván, boldogságomat is köszönhetem!
— No de ez mégis . . .
— Mit mégis? . . . Ha el nem fogadod, míg hármát számlálok, ugy saját szemeid láttára, lámpád tüzénél égetem el mind az öt darabot, szolt és számlálni kezdett:
— Egy . . . kettő . . .
— No, azt a bolondot ne tedd; — add inkább ide! — és zsebre dugtam.
— Így jó! — S most köszönetül hadd szorítsam meg még egyszer kezedet!
— Itt van mind a kettő!
— Így, ni! Most pedig egész ünnepélyességgel meghivlak holnaputánra — menyegzőmre!

Eddig a „kék dominó.“
Öt ezer forint! . . .
Ha van egy szép, finom, fiatal, angyali, női teremtés, ki minden igénytelensége mellett legalább is ötszáz forinttal bír: isten ugyse! — Szívesen hozzá megyek — feleségül.

A „Család Lap“-ja 8-ik számában megjelent talányok megfejtése a következő:

a sakktalányé:

Letlök a virág mellé,
És elbeszélgetek vele,
Szerelmet is vallok neki,
S megkérdem: engem szeret-e?
Nem szól, de úgy hiszem, hogy ért,
Hogy érti jól szavaimat,
Siromra hogyha meghalok,
Ültessetek virágokat.

A jutalmat nyerte: **Garay Irma** k. a.

a számrejtvényé:

„Égi háború“.

A jutalmat megnyerte: **Csillag Irma**.

A szótag talányé:

„Portugal, ennek fővárosa Lissabon.“

Jutalmat megnyerte **Szabó Péter** ur.

Helyes megfejtéseket ezenkívül következő t. olvasóink küldtek be:

Ádámik Klára özv., **Altnáder Jusztina**, **Angyal Irén**, **Antal Lina**.

Budayné-Rumpler Nina, **Bohner I.-né**, **Bartusz Anna**, **Bagyik Erzsébet**, **Békessy Róza**, **Bajzáth-Kovács Mariska**, **Buza Sándorné**, **Balassa Gizella**, **Bátky Irma**, **Balassa Margit**, **Boldogh Kálmánné**, **Baghy Ilonka**, **Bagyik Erzsike**, **Bodog Teréz**, **Balajthy Ilonka**, **Biczó Erzsike**, **Bagi Borbála**, **Bary Amália**, **Boér Ilona**, **Benkó Ilona**.

Cseh Jolán, **Cselefy Gusztávné**, **Csepely Évike**, **Csécés Izabella**, **Csató Jolán**, **Csillag Juliska**, **Czipura Józsefné**, **Csalogányi Mariska**.

Dechsler Hermin, **Dobál Pepi**, **Dóczy Endréné**, **Derecsy Mariska**, **Derényi Ferenczné**, **Dzsida Mihályné**, **Domanek Istvánné**.

Erek W. Mariska, **Égi Hermin**, **Egerváry Mariska**.

Fülöp-Plank Teréz, **Flaskay Dezsóné**, **Fet-Szerbár Ilonka**, **Fülöp Julia**, **Faix Mariska**, **Fodor Julia**.

Gözzonné-Simon Janka, **Gál-Murányváry Irma**, **György Irma**, **Gaján-Szomor Etelka**, **Györe Etelka**, **Grünberger nővérek**, **Gödölle Erna**, **Györgyi N. Irma**.

Horváth Jolán, **Harsányi Lina**, **Hoferné-Losy Mariska**, **Hatvani Lotti**, **Huszár-Bátky Róza**, **Hidegi Antónia**, **Hadzsy Irma**, **Hayt Giza**, **Hubay Endréné**, özv. **Hittrich Ida**, **Hargitay Anna**.

Igics Mariska.

Janics Aranka, **Janda Gézáné**, **Joachim Irén**, **Jánoky Viktória**, **Juhász Mórné**, **Jungwirth Julesa**.

Kaufmann Róza, **Kiss Gézáné**, **Kutassy Mariska**, **Köváry Miklósné**, **Kozma Ilonka**, **Kocsy nővérek**, **Kiss Jánosné**, **Koncz Gabriella**, **Kohár Lenke**, **Kubinszky Jánosné**, **Kontz Viktória**, **Kovács Izabella**, **Kessó Károlyné**, **Kovács Juczi**, **Kosinszky Mariska**, **Korsinek Sárika**, **Korik Zsófia**, **Kerekes Anna**, **Kosztolányi Aranka**, **Kovács Anna**, **Kövér Ilma**, **Korik Zsófia**.

Lauka Mariska, **Laczkó Izabella**, **Ligethy Julia**, **Lészai Kati**.

Mikos Gizella, **Mikos Náandorné**, **Mikos Ilonka**, **Molnár Esztike**, **Mayken Irma**, **Móder Adalberta**, **Molnárné-Németh Jolán**, **Mayerfi Juliska**, **Matusch Klementine**, **Meller Katinka**, **Molitorisz Berta**, **Molcsányi Pozsgay Ilona**.

Nagy Esztike, **Novák Matild**, **Nágel-Sterbeczky Teréz**, **Nagy Vinczéné**, **Nyilas Agnes**, **Nagy Károlyi Berta**, **Németh Bianka**.

Ostermann Luiza és **Nina**, **Okniczky Erzsike**, **Okolicsányi Mariska**.

Papp Mariska, **Pérchy Mariska**, **Polgár Lászlóné**, **Pöck Irma**, **Perlaky-Kosinszky Mariska**, **Propper Róza**, **Péczér Ignáczné**, **Potoczky Antónia**, **Pongrácz Ilona**, **Pápay Leánderné**.

Rumplerné-Bognár Fáni, **Rumplerné-Maurer Nina**, özv. **Russayné-Pándorfer Mariska**, **Raabné-Weisz Sarolta**, **Rímanóczy Jenőné**, **Rechnitzer Berta**, **Radetzky Károlyné**, **Rusznák Paula**, **Radocsay Etelka**, **Radocsay Nina**, **Reitter Luiza**, **Ratkovszky Mariska**, **Romanovszky Mariska**, **Rekvényi Riza**.

Sztetina Berta, **Szilády Gézáné**, **Sipos-Kollacssek Terézia**, **Schlick Jolán**, **Szovát Ilon**, **Szászy Mariska**, **Schusztér Emma**, **Spatenka Leopoldine**, **Soósné-Veréby Emma**, **Somogyi Jolán**, **Szuhár Teresi**, **Szilágyi Adél**, **Szilágyi Erzsike**, **Szövényi Etelka**, **Scheltsch Mihályné**, **Sághy Matild**, **Szirmay Szidónia**, **Szorád Beláné**, **Szeesány Vilma**, **Simon Etelka**, **Szabó Józsika**, **Schefftsik Mihályné**, **Szabó Ferenczné**, **Stenczel Vilma**, **Stark Jenőné**, **Szabó Mari**, **Skodaesek Zsuzsanna**, **Schön Rozália**, **Sipos Péterné**.

Tátray Józsefné, **Tarafás Aranka**, **Tóth Pálné**, **Tóth Terka**, **Tóth Istvánné**, **Tómek Istvánné**, **Tóth Juliska**, **Török Elvira**, **Tóth Lajosné**, **Tamás Kornélia**.

Úrge Fanni, **Ujhelyi-Lami Ilka**, **Ujszivy Ilonka**.

Várföldy Elekné, **Vitályos Róza**, **Vinczi-Sebestyén Ida**, **Vukics Aranka**, **Veres Ilka**.

Zvarinyi Jánosné, **Zlinszky Isvánné**, **Zombor Juliska (B)**, **Zongor Mariska**, **Zatlukal Evva Etel**, **Zsedényi Erzsike**.

Agyagássy Sándor, **Ádám Albert**, **Ágoston Béla**, **Antok Dániel**, **Angyal István**.

Bárkányi Mihály, **Buday László ifj.**, **Balajthy István**, **Bognár György**, **Balogh Antal**, **Bulkay Mihály**, **Bene Ferencz**, **Barnafy Gábor**, **Benedek József**, **Bódi István**, **Biliczky Aladár**, **Berger Gusztáv**, **Babits József**, **Bezinkey Béla**, **Buday Aurél**, **Bolemann István**, **Buza Sándor**, **Bartha Béla**, **Baumgartner J.**, **Bugyi Ferencz**, **Boldog K.**, **Borbola Kornél**, **Bodó István**, **Boros Gyula**, **Barsy Zoltán**.

Csepely Zsigmond, **Csongvay Lőrincz**, **Csete György**, **Csonth Béla**, **Csató István**, **Csorba Ferencz**, **Csernyánszky József**, **Cseh Lajos**, **Czike Ferencz**, **Csegezy Lajos**, **Cserény Mihály**, **Czirák János**, **Csergő Sándor**, **Czánik Gyula**.

Detáry Ferencz, **Dux Ármin**, **Déreczy Péter**, **Dudits Gyula**, **Denk Árpád**, **Desewffy Kálmán**, **Duroczky Andor**, **Dobay Lajos**, **Domonkos P.**, **Dolezsal József**, **Dávid József**, **Dósa János**.

Egely Márton, **Ecsedy Károly**, **Ékes Lajos**, **Ehlinger Ferencz**.

Fehér József, **Füle János**, **dr. Frank**, **Frey Ottó**, **Fischer Károly**, **Fodor Sándor**, **Falcsik S.**, **Funk Ignác**, **Fodor Dániel**, **Finkmann Vilmos**, **fogyasztási adóhivatal**, **Komáromban**, **Ferenczy Kálmán**.

Goldstein Fülöp, **Gedeon Gáspár**, **Gorovy Miksa**, **Grünfeld Mór**, **Gergelyi László**, **Géczy Tivadar**, **Gyenes János**, **Gruber János**, **Gulassa János**, **Györfly Gábor**, **Gron Soma**, **Gózan Sándor**, **Glück Lajos**, **Govrik Sándor**, **Gergely Lajos**, **Gera Szilveszter**, **Grünfeld Mór**.

Haller Károly, **Huszár István**, **Hirt Pál**, **Hofer Ferencz**, **Hamar András**, **Haaz Antal**, **Hirschl Károly**, **Harsági Ferencz**, **Hankó Antal**, **Hokovicz**, **Horvátovics János**.

Illés Gyula, **István Albert**, **Inczedy József**.

Juhász Lajos, **Juhász M.**, **Juhász Károly**, **Jablonszky Imre**, **Juhász Miklós**, **Jablovszky Mihály**, **Jovánovics Emil**.

Krisztinkovich Árpád, **Kamenitzky János**, **Kiss István**, **Kunfalvy Nándor**, **Kemenczy Mihály**, **Komáromi Gyula**, **Klein Jakab**, **Klein Miksa**, **Kritsa Győző**, **Koller Lajos**, **Kovács Gábor**, **Kőkényesy Károly**, **Kozák Lajos**, **Kiss Antal**, **Kocsis József**, **Kovács Géza**, **Kron János**, **Kiss Sándor**, **Kovács Lajos**, **Kuthy Lukács**, **Kevitzky Adolf**, **Kruts Lajos**, **Kovács Albin**, **Körtvélyessy Ádám**, **Kiss Dániel**, **Kántor Pista**, **Kreuchel Gyula**, **Kozma Kálmán**, **Kunosty Ármin**, **Kájel József**, **Krupetz Ede**, **Kiszely-Pap Ferencz**, **Kövér József**, **Krausz Miksa**, **Kopán János**, **Kovács Károly**, **Kabai Sándor**, **Kanda József**, **Koncsek Dávid**, **Kaukol János**, **Kakas Lajos**, **Krupa Kálmán**.

László Ferencz, **Lázár Lajos**, **Lung Mátyás**.

Mészöly Ambrus, **Mikos Nándor**, **Majnik Géza**, **Martiny Dezső**, **Matkovits Ignác**, **Mattyasovszky N.**, **Muth Soma**, **Molnár Imre**, **Mezey Ignác**, **Miklós-Sztipán István**, **Marics József**, **Marthy György**, **Mihály Gábor**, **Mezey Miksa**, **Machó József**, **Marthy György**, **Meleg Ignác**.

Németh Zsigmond, **Nagy Alajos**, **Navratil Ede**, **Nyáry József**, **Neubach Adolf**, **Nemetsek Ágoston**, **Nagy Béla**, **Neszméry Gáspár**, **Nagy Károly**, **Nagy Alfonz**, **Nyiri Alajos**.

Óriás József, **Österreicher József**, **Ordódy Mihály**.

Perszina József, **Pivovarszky Ágost**, **Puskás József**, **Petrovszky Dezső**, **Perndl Adorján**, **Péchy Károly**, **Pulgyay Vilmos**, **Pollák Szigfried**, **Perlaky József**, **Puskás Ferencz**, **Pokorny Ferencz**, **Pártányi L.**, **Palotai János**, **Perslián János**, **Páczner Károly**, **Pázmány Elek**, **Pachoffer Ákos**, **Palcesz Imre**, **Pelle Emil**, **Plathy Bertalan**.

Rumpler Ferencz, **Rech Gyula**, **Ross Gyula**, **Rehák Antal**, **Rosenmayer Habakuk**, **Rudnay József**, **Rakovszky Ignác**, **Rácz István**, **Rill Imre**, **Réthy Endre**, **Rosenzweig Samu**.

Schmidt Béla, **Salamon Gyula**, **Strauber Soma**, **Sebestyén István**, **Szigethy Zoltán**, **Szalay Károly**, **Spargnapane Antal**, **Szabó Mihály**, **Simon N.**, **Surány Gyula**, **Szabó Sándor**, **Szabó Albert**, **Szilágyi Pál**, **Schwarz János**, **Székány Antal**, **Sikér Ágoston**, **Schäffer György**, **Sántha Simon**, **Sztráda István**, **Szendrey János**, **Sallay Gyula**, **Székely József**, **Scultéty Kornél**, **Szoboszlai Pál**, **Saja Sándor**, **Sörös Béla**, **Sallai Sándor**, **Stadler Mihály**, **Sremmel**, **Sztipán István**.

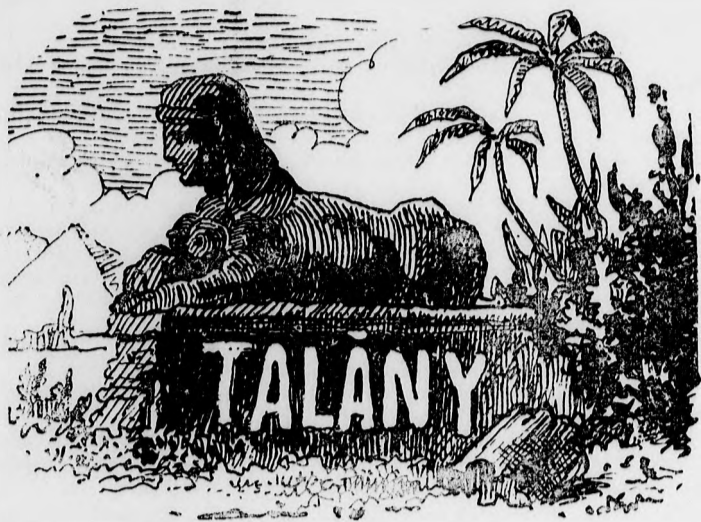
Tóber János, **Tarisznyás János**, **Tomesányi Márton**, **Tóth Ferencz**, **Tóth Aladár**, **Turner István**, **Takó Antal**, **Tóth Imre**.

Ujsághy Bálint.

Varga Gyula, **Vasváry Sándor**, **Vondrássek Ferencz**, **Virág Tamás**, **Vitkovszky Imre**, **Váry Dezső**, **Vilhelm Soma**, **Vecsey Sándor**, **Vasassy József**, **Világossy József**, **Vlenirák Mátyás**, **Váry Lajos**, **Vasváry-Kovács Márton**, **Veres Lajos**.

Xantus János.

Záborszky Gyula, **Zetykó Ede**, **Zatkalik Károly**.

Arithmogryph.

Pálmai Endrétől.

A következő 19 szótagból:

ka, a, ia, i, lok, di, szig, leu, ja, a, lav, li, va, ros, gyi, ga, non, get, mem, 6 szó képzendő és pedig:

- 1) Magyar drámaíró neve.
- 2) Orosz gyár-város.
- 3) Sziget a jóniai tengeren.
- 4) Trójai hős neve.
- 5) Gyilkoló fegyver.
- 6) Keletindiai sziget.

Ezeknek kezdő-betűjei felülről lefelé olvasva egy budapesti ellenzéki képviselő nevét, végbetűi pedig szintén felülről lefelé egy budapesti kormánypárti képviselő nevét adják.

A megfejtők közt érdekes regényt sorsolunk ki.

Betűtalány.

Mayerfi Juliától.

vál
ss

A megfejtők közt díszes műlapot sorsolunk ki.

Számrejtvény.

Pérchy Mariskától.

12	2	Ezen lehet mindent venni.
11	10	3 4 Olasz ország bőven termi.
13	1	12 15 14 Olyan mint a fejlődő virág.
6	5	9 7 Az országnak ez boldogság.
	8	16 13 Egy szép része az évnek.
11	5	3 Ilyen angyala is van a népnek.
	1—16	Magyar szive, magyar lelke,
Bár a honnak nem gyermeke.

A helyes megfejtők közt diszkötésű költemény-füzért sorsolunk ki.

Képtalány.

Kontz Gabriellától.

A megfejtők között érdekes könyvet sorsolunk ki

Szerkesztői üzenetek.

Brassó. A fordítások nem egészen sikerültek. Kissé több gondosságot ajánlunk. — **G. Ó.** Budapest. „Térézhez“ némi változtatással. — „**A szerelem áldozatát**“ Közölni fogjuk. — „**Ohajtás**“ = jámbor ohajtás. — **S.** Alkalmilag felhasználjuk. — „**A régi idők-ből**“ elcsépelet gondolat. — **A. A.** Budapest. Nem fog fölébredni. — **K. M.** Korai az elhatározás. A kek ruhás leány nem válik be. — **K. P.** Budapest. Köszönet az érdeklődésért. A szülői ház tája csinos gondolat, de figyelmesebb kidolgozást igényelne. — **K. A.** Igen is, a papirkosárba. — „**Verstanítás**“ **Gondolj reám.** A magyar helyes írással barátkozzék meg előbb. — **Cs. H.** Valóban idylli gondolat, az egymás alá írt sorokat költeménynek képelve, azokért még honoráriumot is kívánni. — **Szomorú fiú.** Nem áll hatalmunkban önt megvizsgáltatni. — **W. L.** Kaposvár. Igen sok a hibája. — „**Szép Ilonka**“ A lőzőkanál, égett rántás még nem humor.

„**Szeretnék sirni**“ . . . okosabb mint verset írni. — **F. A. Gy.** Az érzelem, mely a sorokban nyilatkozik, nemes és dicséretreméltó, de a formát, mely a dolog savát adja, nem találta el. **B. L.** Budapest. Az egymás alá írt sorok még magukban véve nem képeznek verset. A versíráshoz a jóakarát magában nem elég. — **B. L.** „Emlékszel“ . . . az efféle négyzet közt, baráti körben, el lehet mesélni, de nyilvánosság elé nem való. — **Györgyi Irma** urhölgynek Budapest. Köszönettel fogadjuk mindig. A nyere-ményt legközelebb lesz szerencsénk megküldeni. — **Névtelen.** V. Namény. „Az árva leány“ beválik. — **Sz. A.** Szaján A mulasztás véletlenből történt; helyrehoztuk. — **Kakas Lajos** urnak Gyánt. Köszönet a meleg érdeklődésért. A bekötési disztáblákra nézve pár nap alatt intézkedünk. — **Kókay István** ur. H.-M.-Vásárhely. Közölni fogjuk. — **Bakonyi Tihamér.** H.-M.-Vásárhely. A küldeményért köszönet. Az első beválik. — **Szolnoki.** Gyűjtőnk anyi ideig kapják a lapot, amennyire az általuk gyűjtött előfizetések szolgálnak. A bekötési táblákra nézve intézkedünk.

A HIRNÖK.

1878.

„A CSALÁD LAPJA” rendes melléklete.

11. sz.

Lapunk mai száma a metsző mulasztása folytán a képek dolgában szegényül jelen meg; miért is a t. olvasók elnézését kérjük. Változatos tartalommal igyekeztünk pótolni az önhibánkon kívül történt mulasztást. Naplárunk a jövő hó elején fog megjelenni. Előfizetéseket reá folyrást elfogadunk.

Bosznia okkupálása,

A szapary-hadosztály csatái.

Dobojból, sept. 7-ről írja a Fremdenblatt tudósítója:

A samaczi átmenetre olyan rossz idő következett, a milyennel az occupáció elején kellett megküzdenünk. A hadosztályt, mely Gradakacs felé nyomult elő, az ottani kajmakam egy követe meghívta, hogy lehetőleg sebesen nyomjon előre, mivel őt és a többi hatóságokat a fölkelő lakosság szorongatja. Előcsapatunkat a városba benyomásakor megtámadták, de a katonák rögtön fölgyújtották az első házakat, mely alkalommal 80 egyén részint megégett részint lelővetett. Ez a lecke hatott,

s minden további ellenállás nélkül nyomult a csapat a városon keresztül Tuzla felé.

Aug. 7-én Eszterházy hg. huszár főhadnagy Han-Pirkovácznál egy törökre bukkant, kinek magaviselete nagyon gyanusnak tetszett előtte. Rögtön elfogatta, és kikérdezte: vannak-e Tuzlánál fölkelők? A kémek jelentései nyomán azt már tudták ugyan, hogy magában Tuzlában több mint háromszáz fölkelő van, de semmi értesítést sem kaptak a város környékén levő ellenséges haderő felől. A török esküdözött, hogy Tuzla körül nincs egyetlen fölkelő sem. Szapary megparancsolta, hogy csapata magával vigye a kémeket, s az első lövés hallatára ölje meg. „Uram — felelé a török — erre már ráálllok, de egyes lövésnél ne bántsanak, mert Boszniában nagyon sok a rabló meg a gazember.”

A hadtest alig haladt 100 lépésnyire, s egyszerre puska és ágyutűzelés fogadta, mire az rögtön csatarendben fejlődött föl. Az ellenség a völgykatlanban fekvő Tuzla fölötti magaslatokat szállotta meg, s a mint látni lehetett, több ezer embere, s egy útege is volt, mely igen jól tűzelt. A mi részünkről csak négy

zászlóalj gyalogságot és egy úteget lehetett használni, mert 1 $\frac{1}{2}$ zászlóalj a train fedezetét, egy más $\frac{1}{2}$ zászlóalj pedig az utócsapatot képezte. A küzdelem reggel 11 órától esti 8 $\frac{1}{2}$ óráig tartott. A szekereket és ágyukat a legénységnek kellett föltozni a hegyekre.

Esti 9 órakor a mieink tanácskoztak, hogy mitevők legyenek, holnap, s elhatározták újra elfogadni a csatát, daczára annak, hogy eddig semmire sem mehettek, s hogy az ellenség szemlátomást szaporodott. Morocutti alezredes aug. 8-án reggel megkísérelte az ellenséget megkerülni, Matze kapitány pedig az ellenség jobb szárnyát kerítette be. A központban egészen d. u. 4 óráig tartott a harc, azonban ekkor megkerülő hadoszlopunk észreveszi, hogy balszárnyát és hátát lövödözik.

A fölkelők ugyanazt a műveletet kísérelték meg, mint mi, s ismervén a vidéket sikerült is nekik. A mieink egész az éj beálltáig védtek magukat, s a fölkelőket előbbi állásaikba űzték vissza. Mindazáltal elhatározott, megkezdeni a visszavonulást, mert az elelmi szerek hiánya nagyon érezhető lett, s ilyen roppant nagy trainnel teljes lehetetlen volt előre

TÁRCZA.

Borúra derü.

— Egy bécsi újságíró naplójából. —

(Folytatás.)

— Úgy van — úté helyre Kempen — önnek igaza van

Ó megfizeti őket havonként ötven forinttal. De ugyan kérem, miként osztja fel ön e csekély összeget anynyi levelező között?

Szivem elszorult, de mégis összeszedtem magam.

— Hát bizony mi elég ovatosan csak azt fizetjük a mit felhasználhatunk. Egyszer az egyik, másszor a másik kap valamicskét. Azután meg legtöbb esetben megelőgesznek levelezőink egy egy tiszteletpéldánnyal.

— Úgy! akkor ön ötven forinttal mindenesetre kijöhet. És hány levele érkezik naponként a postán doctor ur?

— Az különböző.

— Egyetlen egy sem doctor ur; ennek már utánna jártam.

— Úgy meg kell vallanom, hogy mindannyit idegen ezim alatt kapjuk. S ezt azért rendeztem így be, nehogy levelezőink a kis városokban feltűnjenek, s ezáltal netán hátrányt szenvedjenek.

Mint látható, összeszedtem magam, s hazudtam a mint csak lehetett.

— Ezt elég fortélyosan csinálta ön, mondá mosolyogva Kempen; ezzel odalépett az oldalajtóhoz, felnyitá azt s elolépett — az én tirolim. Hogy e pillanatban a guta meg nem ütött, el kell hinnem, hogy hál' istennek nem bírok reá hajlandósággal.

A szegény ember holt halovány volt. S hogy engem meglátott összeszekulcsolá kezeit s érzékeny hangon könyörgött:

— Bocsásson meg doctor ur én mindent bevallottam! Nem tudtam,

nem akartam ó Excelentiája előtt hazudni.

Mint később megtudám a fiatal ember azon vigyázatlanságot követé el, hogy a tudósítványokat rendesen a hivatalban szerkeszté. S miután cikkeink feltűntek, s Kempen is erősen kutatni kezdé, hogy tudósítványainkat honnan nyerjük, s titoknak csakhamar nyomára jöttek, s az én szegény tirolim esküvéje után való nap reggelén tettenkapott.

Most miután már mindent veszve láttam, teljesen visszanyertem nyugodtságotam.

— Nos mit szól ön most doctor ur? — kérdé Kempen.

— Kegyelmes uram — mondám én — ön már tolem sokat kérdezett, engedje meg, hogy én is tessek egy kérdést. Mi végre kutat ön tulajdonképen? Ön nekem az imént köszönetét fejezte ki, s mint most már hinnem kell, csakis guny-

haladni. A 8-ikéről 9-ikére virradó éjen Dobosniczáig vonultak vissza csapataink, hol az üldöző ellenség déli 12 órakor megint megtámadta őket. A csata esti 8 óráig tartott nagy veszteségek között. Éjjel a csapatok Gračaniczáig hátráltak.

Igy folyt a visszavonulás folytonos csaták között Dobož felé, hová a hadosztály 14-én érkezett. A sebesültekkel telt sok kocsis, valamint a nehéz podgyász-szekerek kompokon rögtön átszállították a Bosznán, Jalušićs órnagy pedig 20 óra alatt hidat vert a folyón. Mivel épületfa nem volt, házakat kellett lerombolni, de a zöm már 16-án délelőtt átmehetett, míg a főhadiszállás a jobb parton maradt . . .

A levél azon részét, mely az aug. 14 től sept. 5-ig vivott csatákról szól a Frdb. nem közli, s csak a végét adja a következőkben:

Szeptember 6-án reggel 4 órakor indult el a 4. hadosztály hátramaradt része, egy zászlóalj vadász és a Hess gyalogezred, a Boszna bal partján Waldstätten tbnok erősítésére, mert hitték, hogy az ellenség megint támadni fog.

Az 54. ezred parancsot kapott, a 8. ezred állásait foglalni el, s ez utóbbi (Abele) ezred a tartalékba helyeztetett. Az 54. ezredbeliekkel elmentünk a valóban csodálatos jó fekvésű török táborba. Minden lépten láthattuk a harc nyomait: ezer meg ezer kilőtt töltést, s egész halmokat a szultán „turá“-jával (kézjegyével) ellátott bádoggal töltény ládikákból stb. Az első halott, melyre akadunk a brünni ezredből való volt; 60 lépésnyire megint halottak és sebesültek feküdtek, s ez utóbbiakat

az utánunk jövő betegszállító kocsikra rakták föl.

Egy meredek szakadékban az uton 4 ember s három teherhordó ló feküdt török shrapuelektől megölve. Itt egy halott redif fekszik, kissé meszebb megint egynehány, azután néhány morva sebesült következik. A török tábor körítő sáncban borzasztó, bár ránk nézve már nem szokatlan — látványt várt bennünket. Legelő 20 osztrák-magyar katonánk, s 16 töröknek holtteste, kissé távolabb 25 mezitelen hulla, melyeknek fejei le vannak vágva; azután több 6—20 levágott fejből álló halom, mely fejek nagyobb részének fülei nincsenek meg, s mind e borzalmasságok közepette nyugodtan pipázva ül a 8. ezred egy tizedese, ki lábán kapott sebet. Ez az ember az egész éjet így pipázva töltötte. — Mivel török halottak is maradtak hátra, a fölkelőknek a legnagyobb sietséggel kellett visszavonulniok, azonban mint az emberek beszéltek, körülbelül 20 kocsis sebesültet mégis magukkal vittek Gradakacsba.

Az ellenség száma a tábor nagyságából következtetve 8—10,000 ember lehetett. Foglyokat csapataink az ütközetben nem ejtettek, s csak most hoz az oldaloszlop 300 rendes török katonát és 61 tisztet foglyokul a táborba. Sok élelmiszert és körülbelül 50,000 hátultöltő fegyverhez való töltényt hagyott az ellenség hátra.

Az 54. ezred néhány lövést tévén a futókra, rögtön megszállta az utat a magaslatok hosszában. A Waldstätten-hadoszlop sem bukkant előnyomulásakor ellenségre, mert az valószínűleg Gračaniczáig vonult vissza.

A fölkelők vezérei között van a gradakacsi kajmakám, s egy szintén onnan való Babics nevű kereskedő. Szapáry, mikor az említett helységen keresztülment, e kereskedőnél lakott. Straczenicza falut, melynek tiszta török lakossága tüzelt ránk, s azután elmenekült, a 49. ezred folygújtotta. Délután a hadtest parancsnok megtekintette az elfoglalt állásokat, s megdicsérte a csapatokat. A 8. ezrednek ezt mondá: „Fiúk! mindnyájatokat szeretnék megölelni. Éljen a császár.“ A csapatok lelkesedve éljeneztek s később a Radetzky-induló hangjai mellett vonultak be a táborba.

A csapatok kitünően viselték magukat, s a fegyelmezetség legszebb példája az, hogy az 54. ezrednek, mely 4-ikén 8 órán keresztül csatárláncban állott, valamint a 8-iknak, mely 5-ikén 6 óráig csatározott, este fejenkint még körülbelül 30 töltény volt. De dicséretreméltó a 20. hadosztály magatartása is, melynek egyedül kellett 16-ától 30-áig folytonos küzdelmek között megvédeni a fölkelők ellenében az oly nagy áldozatokkal elfoglalt hadállásokat.

A törökök most is, mint mindig, nagy szívóssággal és elkeseredettséggel harcoltak, állásaik jól voltak megválasztva, sánczaik jól hánnya, s ágyúikat pontosan kezelték. Mindez annak a jele, hogy nagyobbrészt rendes katonaság állott velünk szemben.

Ma és holnap még szünnapunk van, csak a Soksevičs-ezred indult el ma Serajevó felé.

Hymen.

Szentkirályi László törvényszéki jegyző e napokban tartá esküvőjét

ból; ámde én úgy hiszem e köszönet komoly is lehetne. A rendőrség mindenestre nem népszerű az országban. S valjon vétettem-e én ezen intézmény ellen, ha naponkint egyes eseteket beszéltem el, melyekben a rendőrség mindig mint deus ex machina volt feltüntetve, hol mint bosszuszóló, hol mint mentő, s mindig mint a jog oltalma s a bűn ostroma? Igen, még akkor is ha a lap ön által fizetve lett volna, a közlemények ilyeszerű nyilvánossá tételét még megis köszönhetné volna, mert nem tűnöm talán fel dicsekvőnek ha azt mondom, hogy e közlemények mind igen jól s hatásosan voltak írva. E helyett azonban mint egy bűnöst faggatnak. Miután ön már úgy is mindent tud, kérem ítéletemet mielőbb kimondani, hogy legalább collegáim megtudhassák, mint bünteti Kempen rendőrfőparancsnok azon journalistákat, kiknek véletlenül eszük-

be jut a rendőrségről barátságos hangon írni. — Az előbb hazudtam, Isten tudja! nem magamért. Feltettem ezt a becsületes fiatal embert a ki tegnap nőtült.

Kempen szigoruan nézett rám. Tekintetével majdnem átszurt. Én mindezt nyugodtan kiállottam.

— Ön azonban ezen fiatal embert reávette a hivatali eskü és titok megszegésére

— Kegyelmes uram ez két okból lehetetlen Először is ez a fiatal ember nem rendes hivatalnok. Ő csakis díjnok, s mint ilyen nem szolgál eskü alatt, következésképpen azt meg sem szeghetné.

— Másodszor itt titokról szó sem lehet, mert mindaz, mit ő velem közölt, nyilvánosan történt, s így azok hivatali titkok nem is képezhetnek. Az pedig, hogy éppen az önk anyagát használtam fel, cseppet sem aggaszt. Mi journalisták ott veszszük

az anyagot a hol lehet. Egyéb kint bátor vagyok még azt a kérdést tenni: hogy valjon Excellentiád itt vádló és bíró is egy személyben?

— Történetesen sem egyik, sem másik doctor ur. — mondá Kempen kissé élesen. — Ön azt mondá, hogy ezen fiatal embernek javát akarja. Nos tehát ön jó szolgálatot tehet neki, ha nekem mindazt részletesen s a valósághoz hiven elmondja, hogy miként ismerkedett meg velem, mit beszélgettek, s mi birta önt ariá, hogy őt szerződtesse.

— Ha ezzel neki némi szolgálatot tehetek, egész készséggel, — mondam én. S ekkor elbeszéltem az egész dolgot a legkisebb részletig. Kempen láthatólag meg volt általa hatva. — Alig, hogy bevégeztem, egy hivatalnok lépett be azon jelentéssel, hogy a tiroli felesége megérkezett.

(Vége köv.)

Előfizetési felhívás

(hanem azért csak tessék olvasni :)

A CSALÁD LAPJA

czimü

vegyestartalmu legolcsóbb képes hetilap

október—decemberi 1/4 évi folyamára.

Nem valami nagyidő, de mégis csak mult az, amire már hivatkozhatunk.

Harmadik hónapja forgunk a t. olvasóközönség körében, s azt hisszük ez az idő elég volt arra nézve, hogy a t. közönség tájékozassa magát lapunk tartalma és terjedelme tekintetében.

Az eredmény melylyel törekvésünk eddig dicsekedhetik, föltulmulta legvérmesebb reményeinket is. **Lapunk fennállása már biztosítva van**, s ebből azt a reményt méritjük, hogy a „Család Lapja“ nemsokára a **legelterjedtebb lap leend hazánkban.**

Erre mutat a nagy érdeklődés az ország minden részében a „Család Lapja“ irányában, mely rövid, alig negyedévi folyama alatt oly nagyszámu rokonszeny nyilatkozatokban részesült, miért hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Azt mondanunk sem kell, a t. közönség már a „Család Lapja“ eddig megjelent számaiból is meggyőződhetett, hogy az **nem nyereszkedésre alapított vállalat**, hanem egyetlen célja az, hogy a legszerényebb viszonyok közt élőkre nézve is hozzáférhető legyen, s így amellet, hogy a tartalom a magasabb igényeknek is megfelel, az ismereteket terjeszti néptünk alsóbb rétegeiben is, kiszorítván onnan a káros hatású ponyva-irodalmi termékeket.

Ebből kifolyólag mentől nagyobb támogatásban részesülünk a t. közönség részéről a „Család Lapja“ **annál diszesebben** foghatunkint bekoczogatni, úgy a paloták—mint a legszerényebb kunyhókba, hol reméljük épen úgy, mint eddig, ezentúl is szívesen látott vendég leend.

Igérni csak anyit ígértünk, hogy a „Család Lapja“ úgy terjedelemre, mint tartalomra nézve is a régi marad, sőt amennyiben az eddigi támogatás még nagyobb mérvet öltene, a tartalomra nézve mindig becsesebb közleményekkel igyekvünk a t. közönség pártfogását meghálálni.

Kiterjeszkedünk ezentúl is az irodalom minden ágára, a „Család Lapja“ felölel mindent keretébe, oda törekedvén, hogy az olvasó föltaláljon benne minden tudni valót, s értesüljön a világ minden érdekes ese-

ményéről; szóval, hogy a hasznost a mulattatóval párosítva, **nélkülözhetetlenné** legyen minden művelt magyar családban.

A „Család Lapja“ megjelen minden vasárnap pontosan.

A lap terjedelme, alakja marad az eddigi.

Előfizetési föltételek:

Egész évre 4 frt.

Félévre 2 „

Negyedévre 1 „

Ujjonnan belépő t. előfizetőinknek a „Család Lapjában“ megjelenő „kisértetes vendéglő“ czimü rendkívül érdekes regény I. kötetét, a II. kötetből megjelent ivekkel együtt 30 krnyi csekély díj beküldése mellett megküldjük.

Az előfizetési pénzek legczélszerűbben posta utalványnyal a szerkesztőséghez (Budapest, Kálvintér (előbb szénatér 5. sz, a. küldendők.

Tartalmi átnézet.

A „Család Lapja“ tulajdonképen öt részből áll: u. m. a **főlapból** szépirodalmi és ismeretterjesztő-, a „**Hölgy-rovat**“ból a divatra és a nők munkakörére vonatkozó-, a „**Humor**“ból mulattató- és a „**Hirnök**“ból a napi eseményekre vonatkozó tartalommal, azonkívül rendes **regény-mellékletből.**

A főlapban közlünk elbeszéléseket, novellákat humorreszkeket, társadalmi rajzokat, komoly és vig költeményeket, hazai és fővárosi életképeket, leírásokat. érdekes bűnügyeket, uti- és vadászkalandokat, ország- és népismertetéseket, népszerű modorban irt ismeretterjesztő cikkeket, és pedig úgy, hogy ezek nagyobb része lehetőleg minden számban képviselve legyen, az érdekesebb közlemények csinos képekkel.

A „**Hölgy-rovat**“, „**Humor**“ és „**Hirnök**“ tartalmáról lapunk eddigi számából szerezhettek áttekintést t. olvasóink.

Regényünket úgy nyomatjuk, hogy könyvalakra összehajtható legyen, s így olvasóink minden negyedévben meglehetősen nagyságu kötet regényhez is jutnak, mely

KISÉRTETÉS VÉNDÉGLŐ.

REGÉNY

SMYTH HAMLIN

ANGOLBÓL

FORDÍTOTTA: G. L.

Második rész.

A "CSALÁD LÁNYA" melléklete.

Az utca melyben a testvérek laktak, egyike volt azoknak, melyek határozottan a nagyváros elszegényedett lakói számára, kik azonban mégis elhelyezendőek bármiképp, épületeknek látszanak. A házak magasak és keskenyek a kőművek egymás felé hajlottak, az ablak-fékek beöregve s piszkos papírral beragasztva voltak, nagyrészt nyitva álló ajtók a sokévi használat folytán színehagyottakká váltak. A kövezet darabos volt s itt-ott a megrepedt vízvezetéki csövek piszkos tartalma, és más szeméttel födött. Mégis virágosnak látszott a palinkás boltok, látni lehet itt anyákat, kik gyermekükkel karjukon utolsó hűtőért leültek magukat, férfiakat gyermekükkel együtt részegen, lármázva és káromkodva. Dick nővére, miután minden boltból, hol azelőtt hiteleztek, elutasították, sírva tért haza, hogy aztán csakhamar bátyját lássa féltas állapothoz hazatérni. Ez akkor este történt, midőn Fausin és Blithedale beszélgetést a "sas"-ban kihaligálták. — No, mit keresegsz? — szól, ingadozva megállván a küszöbön. Ellen röviden elbeszélte neki a történeteket. — O, — kiáltá Dick, maga után becsapva az ajtót, s aztán a kamrán mellé egy székre dobva visszahajlott s hűvelykujját mellénye honalynyílásába dugva, úgy hajlongott, mintha ingerült hitelezők gyűlökezetéhez szólna. — O, nem akarnak nekünk

tovább hitelezni? Nagyon szép! Majd más uton fogok magamnak segíteni, különben pedig rögtön elmegyek azokhoz a nyomorultakhoz s aztán . . .

— Ah, ne tedd azt Dick! — szólta Ellen esdő hangon, mert nagyobb bátorságot tulajdonított bátyjának, mint a minővel az valóban bírt.

— Ne menj oda, legkevésbé ne a mészáros-hoz, mert ez azt mondá, hogy holnap eljő hozzánk s téged fülön fog, ha nem fizetsz neki

— Mit! — kiáltá Dick, kérkedő hangját kissé alább szállítva, — ezt mondta? Hiszen akkor jól van. Ha engem fülön fog, akkor épenséggel nem kell neki fizetnem.

Szomszédai könnyenhivőségére és jóságára számítván, a következő estére három barátját hívta meg whist-játékra s egy pohár punchra, azonban most egyszerre oly kellemetlen helyzetben jutott, hogy nemcsak pénze, de még hitele sincs.

Egyszerre, mintha valami nagy gondolat vilámlant volna agyán keresztül.

— Amily igaz, hogy élek, — szólta — menni fog. Láttam, midőn az öreg ma száz fontot zárt íróasztalába. Nem tudja, hogy észrevettem, minél fogva ha a pénz eltűnik, nem fog rám gyanakodni.

Ez a gondolat annyira felbátorító volt Dickre nézve, hogy még egy shillinget, az utósót is kivette zsebéből, s Ellent midőn visszatért, ismét elküldte palinkáért és süteményért.

Ezeket elhozván, Dick az ölébe vette őt, megcsókolta, s midőn kamrácskájába ment lefeküdni,

Dick azonban mégsem volt elégedett. Mindig a sasvendéglő ivószobájában, vagy a tekeasztalok körül ácsorogván, csakhamar füllig merült adósságba s a Harcourt-House bájja előtt való estén azt a kellemeitenséget hozták neki hirtül, hogy növekre semmit sem kapott hiteltre a szomszédságban.

Bármenyire kicsapongó és rest volt is Dick, jegyezve, nem volt rossz főnök. Quilpington John különben mellestleg meg-lopott pénz még inkább ingerelt, végül annyira kielégíthetetlené vált, hogy az ügyvéd írónki so-vány fizetéssel többé nem volt kielégíthető.

Quilpington John különben mellestleg meg-lopott pénz még inkább ingerelt, végül annyira kielégíthetetlené vált, hogy az ügyvéd írónki so-vány fizetéssel többé nem volt kielégíthető.

Slingsby Dick elvággya, melyet az atyjától következében igen kellemtelen dolgot hall maga felől.

ELSŐ FEJEZET.

3

9

öt sötét gondolataival magára hagyva, épen nem tudta, hogyan ily ehhez a váratlan és szokatlan szivélyességhez.

Végre megjött a legközelebbi est.

Quilpington John meglehetősen korán ment, s mintha a szerencsétlenségnek utját akarta volna egyengetni, Slingsby Dicket magára hagyta az irodában, mivel azt hitte, hogy még jöhet valamely peres fél.

A nap meglehetősen rövid levén, Dick hat óraker betette az ablak-táblákat, s lámpát gyújtott. A szolgát elküldte, míg ő oly ürügy alatt, hogy sürgős dolga van, az irodában maradt.

Quilpington John a kulcsot nem hagyta ott, azonban ez nem nagy akadály volt a lopás végrehajtására.

Az ócska asztal könnyen fel volt törve a bedugott kés segélyével s a fényes pénzdarabok ott voltak a fiatal bűnös epedő szemei előtt.

Eredetileg csak egy részét akarta elvinni a pénznek, a pénz megpillantása azonban mámorossá tette őt.

Szédelés fogta el. Elfuladt, s félénk tekintetet vetvén maga körül az összes száz forintot összeszedte és zsebébe rakta.

Ekkor az asztal födelét ismét helyretéve, gyorsan elhagyta az irodát, mintha a megtestesült bűn feléje nyult volna csontkezével, hogy őt a boszuló igazságnak kiszolgáltassa.

145

Nem messze haladt még a sötét folyosón, midőn valamely utjában levő tárgyba botlott. Az esése által okozott hangos morajra, megnyilt az egyik vendégszoba ajtaja s annak küszöbén az öreg Davy jelent meg hálósipkában és köntösben, kezében gyertyával, mely azonban csak bizonytalan, pislogó világot terjesztett.

— Az ég szerelmére, mit akarsz te itt? — kérde meglepetve.

— A vendéglős szobáját keresem, — kiáltá Harry, visszafojtott lélegzettel.

— És minő célból? Hiszen éjfél van és mindenki alszik.

Röviden eldadogott szavakkal elmondott Harry öreg barátjának mindent, amit épen hallott. Mielőtt ezzel készen volt, hallották, hogy odalent az ajtó becsapódott.

— Jőj be, — kiáltá az öreg bohóc, miközben a fiut szobájába huzta. — Jőj be, elvesztetted az eszedet! El akarod fogatni magad, mint tolvajt?

— De a papirok, — a papirok, — hörgé a fiu miközben küzködve térdre ereszkedett. — Eme papirok által mindenemet visszanyerem, ott-honomat és anyámat.

— Csitt, csitt, — szólt Davy elfojtott hangon, a gyertyát elfuva, s a fiu száját kezével befogva. — Csitt, ő jő, ha meglát, az halálod lesz.

Mialatt még beszélt, hallatszott sir Tracy Harcourt szilárd lépteinek zaja a lépcsőzeten.

Vége az első résznek.

Kolozsvártt Todorffy Ella kisasszonnyal.

Bágya Ödön küküllőmegyei szolgabíró segéd közelebb váltott jegyet Örley Ilona kisasszonnyal.

Petschacher Gusztáv budapesti építész közelebb vezette oltárhoz Weninger Irma kisasszonyt.

Szucságon Kelemen Benő, b. Wesselényi Miklós egyik régi bizalmas, hű embere közelebb tartandja arany-lakodalmát.

Bilkei Pap Mihály budapesti járásbíró közelebb kelt egybe a belvárosi plébánia templomban özv. Császárné szül. Bihary Mária urhölgygyel.

Adán Pankovich Andor szabadkai ügyvéd közelebb kelt egybe Kelemen Vilma kisasszonnyal.

Rozsnyón Valentinyi György főgymnasiunai tanár eljegyezte Gáspár Anna kisasszonyt.

Tolmácson Nemesszeghy László honvédhadnagy közelebb váltott jegyet Szalkay Antónia kisasszonnyal.

† Halálozások.

Özv. gróf Desasse Antalné Pozsonyban élete 72. évében meghalt.

Dr. Hoffmann Károly kir. tanácsos, a Rókus-kórház nyugalmazott főorvosa, élete hetvenedik évében, — Radocza Jánosné asszonyság harmincegyedik éves korában elhunyt.

Pedéren Hubay Gusztáv né Szalay Irma asszonyság élete 42-ik, házassága huszonharmadik évében meghalt.

Sándor István gyergyó-szentmiklósi volt törvényszéki elnök jobblétre szenderült.

Győrött Veörös Irma jeles ügyvéd elhunyt 62 éves korában.

Csapó Jánosné szül. Csajághy Erzsébet asszonyság P.-Péteriben 72 éves korában elhunyt. A boldogultban Vörösmarti Mihály és Bajza József özvegyei nővérüket, Vachott Sándor özvegye pedig nagyanyját gyászolja benne. Megemlítjük, hogy az elhunyt egyik leánya volt az az Etelka, kinek korai halála fölött írta Petőfi a „Cypruslombok”-at.

Magary Kossa Nándor meghalt 46 éves korában, özvegyet és öt gyermeket hagyva hátra.

Domokos László Szolnokon, 66 éves korában jobblétre szenderült.

Vegyes hírek a fővárosból.

Tisza Kálmán miniszterelnököt f. hó 19-re várják haza Ostendéből.

Edelsheim-Gyulai főparancsnok a budai katona kórház igazgatóságának ötszáz forintot adott át, hogy abból

a legközelebb elbocsátandó tiz sebesültnek fejenként ötven ftot adjon.

A ferencrendiek templomában ma Mária nevenapján három mise lesz, mely alkalommal a szerzet tagjai a közönség közt adományokat gyűjtjenek a mozgósítottak családjai számára.

A belügyminisztérium ujjalag kétezre forintot utalványozott a miskolczi árviz károsultak számára.

Az angol biblia-társulat sok ezer példány szentírást osztott szét a sebesültek közt magyar, német és szláv nyelvtű kiadásokban.

Pauler Tivadar igazságügyminiszter pár napra Budaacsonyba utazott.

Az egyetemi ifjuság segélyegyleitnek elnökjelöltjei, a bölcsészeti karnál: Szivák János és Hajós Hamburg Izidor; a jogi karnál: Pásztélyi Jenő és Mándy Lajos; az orvostanhallgatóknál: Okolicsányi János és Bókai Árpád. A korteskedés foly javában.

Országos honvédegyülés lesz a fővárosban, október 6-án.

A honvédségnél rövid időn nagyobb mérvű előléptetés történik. A hovádelmi minisztérium körülbelül háromszáz tisztról kívánt be minőségi táblázatot.

A kereskedelmi minisztériumhoz rövid időn a miniszteren (Szapáry Gyula gróf) kívül államtitkárt is foglalkoztatni kinevezni.

Türr tábornok nemsokára ismét Párisba utazik.

Verhovay Gyula lázítási perében Herman Otto és több egyetemi polgár ellen is büntetővizsgálatot indítanak.

Az új zene-akadémia palotáját már serényen építik a sugár uton.

A műcsarnokban október 5-kén kezdődik az új kiállítás, főleg magyar művészek munkáival, azonban több külföldi híres művésztől is várnak bele festményeket.

Trefort miniszter folyó hó 16-án érkezik haza Svajcából.

Kossuth Lajost az egyetemi olvasókör megválasztá disztagjának s az erről szóló okmányt születésnapjára, e hó 16-dikára küldi el neki. Az oklevelet Posner K. Lajos műintézte nagy díszszel állítja ki. Boritékja kék atlasz, belseje habos selyem s az aranyos fölíratok is igen díszesek. Tegnap a váci-utcai Sárkány-féle kereskedésben volt kiállítva.

A Coburg-palotában mindent berendeztek Fülöp herceg és neje, meg ujszülött fiuk elfogadására. A hercegi pár ugyanis rövid időn fővárosunkba jó, honnan majdan Párisba s déli Franciaországba szándékoznak utazni. Mondják, hogy a csecsemő herceg szobája igen szépen van fölszerelve s áll benne egy bölcső, mely az izlés

mestermunkája. Szépen faragott falábakon nyugszik a kosárfonatu bölcső, fehér csipkével díszített kék selyem kárpitozattal, mely az aranyos hercegi koronából redőzve omlik alá. A bölcsőt fehér hattyu díszíti. A kék paplanka közepén a családi cimervan fehéren himezve. Az egész Hoffmann udvari kárpitos műve.

Irodalom és művészet.

„**Uj nemzedék**” cím alatt a közeptanodai ifjuság részére, szépirodalmi és szaklapra nyitnak előfizetést Kálnoki Henrik és Vasvári Ferenc. A lap egész, vagy másfél iven vasárnaponként fog megjelenni. Előfizetési díj: egész évre 4 ft., félévre 2 ft., negyedévre 1 ft.

Magyar-német előadás lesz a jövő hó folytán a gyápu-utcai színházban. Molnár György fog ugyanis föllépni „Coriolan”-ban a német színesekkel, kik között azonban ő magyarul fog játszani.

Udvari hírek.

Királyné ő felsége a trónörökös főherceggel tegnap érkezett Gödöllőre.

Vegyes hírek a vidékről.

József főherceget Debreczenben lelkesedéssel fogadták: megnézte a lovasgyakorlatot, a laktanyát; aztán a hatóságok s a lövész-egylet tisztelegtek nála.

Szerencse gyermeke. Nagy Lajos 12 éves török-szentmiklósi fiú aug. 29-én gyalog indult Szolnokra, hogy ott valami mesterségre adja magát. A tenyei hidra érvén, álmom nehezedet szeméire s minthogy dolgot nem mulasztott, lefeküdt a hidon, még pedig, hogy a nagy ritkán arra menő utórnek láb alatt ne legyen, a vágányok közt választá nyughelyét s elaludt. Délután öt órakor a Debreczen felől jövő személy vonat még alva találta a fiút, kit azonban a hidon végig tekintő ő nem vehetett észre, de nem vette észre a mozdonyvezető sem, mindaddig, míg a mozdony közvetlen az alvó gyermek felett nem volt. De már ekkor nem lehetett megállítani a gépet; keresztülment tehát a fiún, s míg az elrémült gépészszemélyzet meg birta a vonatot állítani, addig nemcsak a mozdony, de az egész vonat áthaladt a szerencsétlenen. A fűtő leszállt s a kíváncsi utasok kérdéseitől elárasztva, kétségbe esve futott visszafelé, összeszedendő a gyermek földi maradványait; előre is iszonyodott a látványtól. Az utasok egyrésze kíváncsian tolakodott az ablakhoz, más része gondolatban is irtózza a dirib-darab

holttest látásától, a kocs legmélyére vonult s még ott is kendőt szorított szemeire. A fűtő feltalálta végre a gyermeket, de mily nagy volt bámulata, látván, hogy a gyermeknek semmi baja, sőt még most is oly édesen alszik, hogy alig bírta eszméltrehozni. A szerencse e valódi gyermekét az utasok fölvevették a vonatra s bevitték Szolnokra, átadva a kapitányságnak.

Szigetvárt Zriny Miklós emlékoszlopát mult szombaton leplezték le kegyeletos diszszel és hazafias lelkesedéssel. Közülük, távolból sokan se-reglettek az tünnepre, mely a magyar Leonidás hősi halálának immár 312-dik évfordulója volt. A pécsvárosi zenekar és dalegyesület résztvettek a szép tünnebben; énekeltek a requiemen s a lepellel borított emléknél a Zrinyi Miklós-téren, hová nagy menetben vonultak ki. Bárány Gusztáv megyei főügyész lelkesült beszédet tartott, utána pedig Németh Zsigmond hoboty ref. lelkész szólt. Az ő szavai közben vonták le a szobor leplét. Az emlék (a budapesti Gerenday-cég műve) igen sikerült s méltó disze a kertté alakított térnek. Az emlék fölállításakor az alap fülkéjébe befalazták Szigetvár látképét, a város ismertetését, a társaskörök, pénzintézetek sat., alapszabályait, Horváth Mihály nagy történeti munkáját, a most forgalomban levő magyar pénz-nemeket s egy emlékiratot. Este kivilágítás volt lampionokkal, fáklyákkal, a Miklós-téren lobogók lengtek transparentek ragyogtak, többnyire a mostani viszonyokra czélzó föliratokkal: „Nem nem a mult sötét gyásza, hanem a jelen mély fájdalma hántja vérző kebelünk“, sat. Érdekes volt a délutáni banket is, melyen sok szép áldomást mondtak. Üdvözlő stürgönyök is érkeztek több helyről. Estefelé a várban rögtönzött szinkörben műkedvelői előadást tartottak, később pedig a pécsi dalegyesület énekelt. Az egész szépen sikerült ünnepe főérdeme a rendező bizottság elnöke: Kohárics Ferenczé. A jelenvoltak egy szép nap emlékével távoztak,

Nikolics Fedor báró, Rudván jelles tehetségű ifjút, kertészének fiát vette pártfogás alá, ki reáliskolai tanuló, s nagy hajlama van a festésre. Élethű arczképeket fest olajban a természet után s csinos csoport- és tájképeket.

Alcsuthon él egy csizmadiamester, ki valaha a József főherczeg kedves játszótársa volt, kit akkor csak „Jóska urfi“-nak hitt; a főherczeg most is fentartá vele a bizalmasság bizonyos fokát, vele csináltatja hegyes orrú magyar csizmáit s neki a főherce-

get így kell most czimeznie: „József ur.“

A Hegyalja sok helyén oly nagy a tépéskészítés buzgalma, hogy az uri hölgyek még látogatások alkalmával is vászondarabokat visznek magukkal s tovább folytatják a munkát.

Gróf Károlyi Viktorné közelébb végkép elköltözött Nagy-Károlyról, ahol igen szerették, mert élén állt a társaséletnek s jótékony czélokra sok szép mulatságot rendezett. Mikor elutazott, számtalanon gyűltek ki az indóházhoz, a nőegylet tagjai mind jelenvoltak s Hegedűs József polgármester a közönség nevében ékes szavakban köszönte meg a sok jót, melyet a várossal tett. A grófné úgy meg volt hatva, hogy csak kezével intett bucsút. Megéljenezték, midőn a vonat elrobogett vele.

Jótékonyág.

Haynald Lajos kalocsai érsek, ő felsége születésnapja alkalmával a boszniai harcztéren mozgósítottak családjai, s elesett vitéz katonáink hátramaradottai fölsegelésére 1000 frtot adományozott.

Vegyes hírek a külföldről.

Wenkheim Béla br. és Sennye Pál báró Gasteinban ismeretséget kötöttek Bismarck herczeggel.

Törökországnak az angolok újabb statisztikai számítása szerint még mindig harminczkettedfél millió lakosa marad; ebből Európában nyolczmillió. A birodalom népességét eddigelé azért tette a világ kisebbre, mivel a porta mindig csak a fegyver s adó alá eső népet számította össze a gyermekeket soha.

Az orosz nemesség alkotmányt sürget, de a czár ellenzi, s inkább kész lemondani.

A Thiers-gyászünnepe tegnapelőtt volt Párisban. A Notre-Dame-templom évszázados falai régesrégén nem láttak oly gyászpompát, mint ez, melylyel Páris fejezte ki halálját Franciaország nagy halottja iránt. Az ódon egyház, kívül és belül fekete gyászszal volt bevonva; a hajó közepén művészileg diszített óriás ravatal emelkedett. Páris városa élő pálmákkal járult a templom pompájához. Tömérdek közönség volt jelen a gyászmisén, körülbelül tizennégyezer ember. A lapok Thiers emlékének ajánlott czikkeket közöltek.

Tisza Kálmán körül Ostendeban egész magyar kör van. A miniszterelnök ott időzik családjával; ott van testvére Lajos, b. Orczy Andor, b.

Wodianer és még többen. Napközben a miniszterelnök magánosan sétál a parton.

Perrod meggyilkolt olasz konzul holttestét Zepce mellett megtalálták. Gyilkosai már fogva vannak. Tudták hogy nagyobb mennyiségű pénzt visz magával, tehát rálestek, meggyilkolták és kirabolták.

Madridban összeesküvést fedeztek föl a szövetséges köztársaság javára; több egyént elfogtak s fontos iratokat koboztak el.

Párisban a „Bibliothèque nationale“ kéziratai közt megtalálták Calvin első francia kátéját, melyet háromszáz évig elveszettnek tartottak. —

Pavlovsk déloroszországi kertletben kétszáz főnyi rablóbanda garázdálkodik s vezére egy szép parasztasszony; a kormány tizenöt ezer rubelt tűzött ki a veszedelmes menyecskeére, ki már hamispénzverő társulatban is működött.

A regény tanulsága. M. Alfréd egykori huszártiszt, tavaly megszöktetett egy előkelő fiatal leányt; Budapestén utólérték a szerelmes párt, a Don Juant befogták s a törvényszék egyhónapi fogságra ítélte. Neki azonban csöpp kedve sem volt kitülni a büntetést; magánkihallgatásra jelentkezett ő felségénél. A király, kinek tudvalevőleg kitünő emlékezőtehetsége van, rögtön visszaemlékezett, hogy egyszer bemutattatta már magának e fiatalembert: 1874-ben egy hadgyakorlaton, hol M. Alfréd kitünt szép lovaglásával. A fiatalember most nagyon könyörgött, hogy a felség engedje el neki a büntetést. Ő felsége mosolyogva kérdezte tőle: „Olvas ön regényeket?“ — „Igen, felség“. — „Nos akkor tudnia kell, hogy ily esetekben először jó a szerelem, aztán a szöktetés, aztán a büntetés. Ön szeretett, szöktetett; most bűnhődnie kell. Nyugodjék szépen bele s kezdje meg fogságát.“

Szerelmi tragédia. Badenben (Bécs mellett) hétfőn egy fiatal pár szállt meg egyik vendéglőben. Másnap egész délig nem nyitották ki az ajtót; a gyanakvó személyzet végre betört a szobába. Az ifju férfi és nő vérükben heverték a földön. A férfi Suchowsky Róbert, a bécsi katonai földrajzi intézet tisztviselője, a nő Glaser Margit, egy hernalsi hivatalnok leánya. Két revolverlövés találta halántékon; meg volt halva. A férfi életveszélyesen van megsebestülve Kórházba vitték s ki fog derülni, vajjon ő ölte-e meg a leányt is?